

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK/PROSJEKT/OMRÅDE	PERSONALKOSTNADER/DRIFTSMIDLER
AVD.	KOMPETANSE- OG ORGANISASJONSUTVIKLING/ KUNST OG KULTURFAGLIG UTVIKLING
ANSVARLIG	DIREKTØR
SUM	18 256 000
MÅLSETTING	Bruk av midler er i tråd med prop 1 S (2015-2016) for å finansiere drift av Norsk kulturskoleråd for å øke kvaliteten i kulturskolen og i arbeidet med kunst og kultur i grunnopplæringen. Norsk kulturskoleråd ivaretar både nasjonale utdanningspolitiske føringer og organisasjonspolitiske målsettinger til kvalitet for elever og kompetanseheving for ansatte i kulturskolen og grunnopplæringen gjennom sitt arbeid.
RESULTAT	Norsk kulturskoleråd har i Landsmøtet 2016 vedtatt Strategi 2020 som ivaretar både nasjonale utdanningspolitiske føringer og egne organisasjonspolitiske målsettinger for kulturskoleutvikling. Norsk kulturskoleråd har i perioden anlagt arbeid i egen regi og i samarbeid med skoler, SFO, barnehager, fritidskulturlivet, Ung Kultur Møtes (UKM) og Kulturtanken for nettopp å etablere gode rutiner for samarbeid om kunst og kultur i opplæringen.
TILTAK	Det er i perioden ivaretatt en målrettet kulturskoleutvikling og kvalitetshaving i Norge med ny rammeplan for kulturskolen og forskning innenfor det kulturskolerelaterte fagfeltet i samarbeid med UH-sektor. Rammeplanen er utviklet som et hensiktsmessig verktøy for å løse kulturskolenes sammensatte oppdrag i forhold til opplæringstilbud, elevers læring og fordypning, skoleslaget som kulturinstitusjon og lokalt ressurssenter, og samtidig sikre bred rekruttering og mangfold i kulturskolenes virksomhet. Norsk kulturskoleråd møter kommunene ut fra deres behov for assistanse, veiledning og støtte i et bredere spekter.
OMFANG/ ORGANISERING	Planen skal legge til rette for profesjonalisering og helhetstenking og for styrket evne til samarbeid internt og eksternt. Planen skal vektlegge betydningen av høy faglig og pedagogisk kvalitet i alle tilbud og være et sentralt grunnlagsdokument for utviklingen av nasjonale standarder og lokale læreplaner. Norsk kulturskoleråds sterkeste fokus i årene framover vil derfor være Rammeplanen som verktøy for kvalitetsutvikling av kulturskolen som eget skoleslag via det politiske og administrative skoleeierperspektivet i den enkelte kommune.
KOMMENTARER	Norsk kulturskoleråd har et utstrakt samarbeid med utdanningsinstitusjoner, andre organisasjoner, Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen, Utdanningsdirektoratet, KS m.fl. og inngår nasjonale avtaler på vegne av kulturskolene/kommunene. Alt arbeid i regi av Norsk kulturskoleråd har vakt nasjonal interesse og innhold og omfang er blitt godt synlig ut i den enkelte kommune. Norsk kulturskoleråd har inngått forpliktende samarbeidsavtaler med NTNU, DMMH, Norges Musikkhøgskole for å operasjonalisere samarbeid innenfor følgende områder: <ol style="list-style-type: none"> 1. Politisk og strategisk arbeid 2. Forskning og formidling 3. Utdanning 4. Praksisfelt Etablering av veilederkorps tilsier en oppgaveforskyvning i Norsk kulturskoleråd som omfatter organisasjonens hele regionale faglige og politiske apparat. Tiltak av faglig art skal rettes inn mot de tre strategiområdene i Strategi 2020 for å bidra til realiseringen av sektormålene. Veilederkorpsets arbeid legger til grunn en enda mer helhetlig tenkning når det gjelder kulturskolerådets samlede kapasitet og kompetanse, uavhengig av hvor den er lokalisert og ansvarlige for de ulike program er nå fordelt mellom alle rådgivere i organisasjonen.
VEDLEGG	Vi viser til regnskap og prosjektrapporter knyttet til veiledningsarbeidet.

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017 - KOMMUNIKASJON

TILTAK	KOMMUNIKASJONSARBEID
AVDELING	KOMMUNIKASJONSAVDELINGA
ANSVARLIG	EGIL HOFSLI, KOMMUNIKASJONSSJEF

MÅLSETTING	Norsk kulturskoleråds kommunikasjonsavdeling har som mål å gjøre godt eksternt og internt kommunikasjonsarbeid både om kulturskolerådets og kulturskolenes virksomhet. Kommunikasjonsarbeidet skal støtte opp under annet målrettet arbeid som gjøres i organisasjonen, i tråd med visjonen «Kulturskole til alle».
TILTAK	<p>I en organisasjon der virksomheten er fordelt mellom en hovedadministrasjon i Trondheim og rådgivere spredt rundt i hele landet, er det viktig at kommunikasjonen mellom leddene er god. Til dette bruker har vi et eget intranett samt at informasjon deles på andre måter (via fellesområde på server, e-post m.m.).</p> <p>Foruten intern kommunikasjon arbeides det kontinuerlig med å spre informasjon og kunnskap om kulturskolen, både til brukere, fagmiljø, politikere med flere.</p> <p>Vår aller viktigste nyhetskanal er nettstedet kulturskoleradet.no. Vi produserer og legger ut nyhetsstoff og annen nyttig informasjon på nettstedet nesten daglig, og vi forsøker å holde nettstedet oppdatert til enhver tid. kulturskoleradet.no er navnet i vårt kommunikasjonsarbeid, øvrige nettsteder vi driver har «sine røtter» i kulturskoleradet.no. Kommunikasjonsavdelinga er også ansvarlig for vår satsing på sosiale medier, der Facebook fortsatt er den viktigste kanalen, og der vi nå opplever at våre nyheter og vår informasjon når ut til stadig flere. Vi bruker også andre sosiale medier - som Instagram og Twitter - og vi vurderer fortløpende hvilke sosiale medier som er best egnet for budskapet vi ønsker å bringe ut.</p> <p>I tillegg produserer og distribueres Kulturtrøkk - et elektronisk nyhetsbrev. Kulturtrøkk utkommer annenhver uke med unntak for juli, påske og jul, og aboneses på av nesten 10 000 personer, en meget dedikert lesergruppe som frivillig velger å motta dette nyhetsbrevet.</p> <p>Kommunikasjonsavdelinga har også hatt medansvar for blant annet utgivelse av den samiske versjonen av Rammeplan for kulturskolen, som ble endelig ferdigstilt og utgitt i 2017.</p> <p>Vi bistår ved behov de øvrige ansatte i hele organisasjonen med å lage informasjonsmateriell om og rundt de ulike prosjekt og arrangement som er på gang. Dette innbefatter også en rekke pressemeldinger og tipshenvendelser til media.</p>

RESULTAT	Målbevisst arbeid overfor media gjør at viktige spørsmål i forbindelse med drift og utvikling av kulturskolene får stadig mer mediefokus. Tema som rammeplan for kulturskolen, kvalitet på kulturskoleundervisning, skolepenger, ventelister, utviklingsmidler og kulturskolen som lokalt ressurssenter, er stadig oftere omtalt i aviser, radio og tv samt i sosiale medier. Vår kommunikasjonsavdelings målretta arbeid bidrar til å synliggjøre skoleslagets viktige rolle i samfunnet.
OMFANG/ ORGANISERING	Vår kommunikasjonsvirksomhet omfatter stor kontakt med aviser, tv- og radiokanaler når kulturskolerådet arrangerer kurs og konferanser eller har andre tiltak på gang som vi mener har offentlig interesse. Som Drømmestipendet, der vår organisasjon i samarbeid med Norsk Tipping nå deler ut 15.000 kr til 100 unge stipendmottakere rundt om i hele landet. Vår kommunikasjonsavdeling har også redaksjonsansvar for nettstedet drommestipendet.no . Likeså har kommunikasjonsavdelinga arbeidet mye med Ungdommens musikkmesterskap, spesielt i forbindelse med det nasjonale mesterskapet i januar samt med å fylle mesterskapets hjemmeside umm.no med innhold. Også for Nordea-prosjektet KUL-TUR gjør kommunikasjonsavdelinga en betydelig innsats.
KOMMENTARER	Vi har mange henvendelser fra media om kulturskolesaker og kulturskolerådets arbeid. Dette medfører en god del arbeid for kommunikasjonsavdelinga, som skal tilfredsstille medias behov for informasjon i form av statistikk og andre former for fakta, illustrasjoner, kommentarer o.l.
VEDLEGG	

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	Veiledning overfor kommunene-Veilederkorps Ressursgruppe UH-sektor
AVDELING	30 / 393
ANSVARLIG	PROSJEKTLEDER MORTEN CHRISTIANSEN PROSEKTKOORDINATOR RAGNHILD SKILLE
SUM	

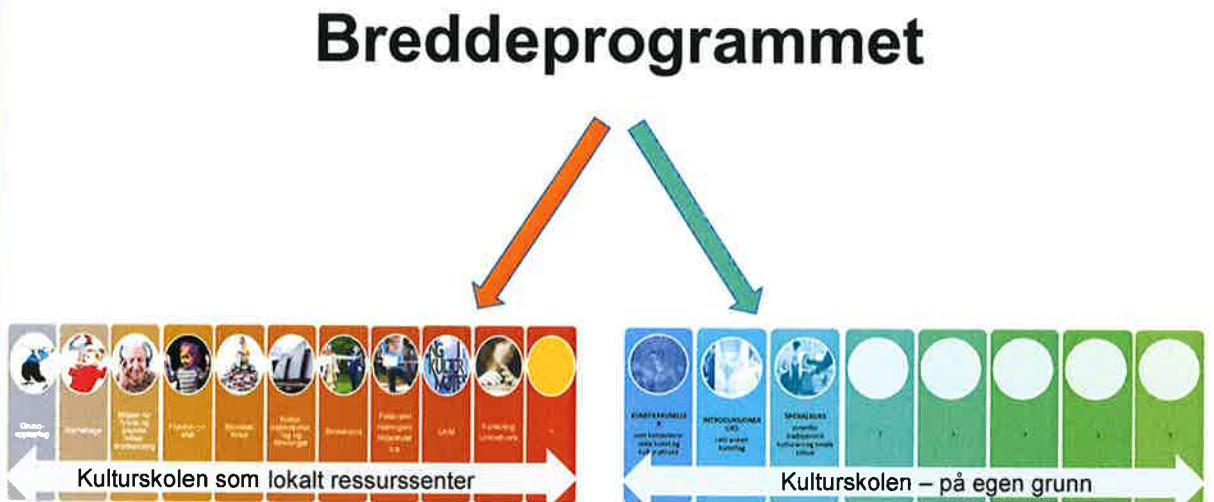
MÅLSETTING	Formålet med veiledningen er å bistå kulturskoleeier og kulturskolene til å etablere et permanent utviklingsarbeid knyttet til kulturskolen i kommunen. Målet er å gjøre skoleeier og skole enda bedre i stand til selv å drive utviklingsarbeid ut fra erkjente behov, egenvurdering og analyse. Utviklingsarbeidet til kulturskoleeier og kulturskolene skal ha et langsigkt perspektiv som går utover avtaleperioden.
TILTAK	Gjennomført veilederbesøk i 50 kommuner
RESULTAT	Underveisundersøkelse med god svarprosent fra kommunene samt en felles erfaringsdelingssamling i mai 2018 - ved slutten av veiledningsperioden - viser at veiledningen har skapt engasjement og kommunene uttrykker positive tilbakemeldinger på at målsettingen er oppnådd
OMFANG/ ORGANISERING	50 kommuner har vært fordelt på fire regionale team. Hvert team har hatt en hovedansvarlig for tilrettelegging av gjennomføring og for oppfølging og etterkant. Alle de fire regionen har også gjennomført dialogkonferanser med tilførsel av teori og deling av erfaring mellom kommunene som mål. Norsk kulturskoleråd har knyttet til seg en egen ressursgruppe, satt sammen av spisskompetanse på området for å bistå både organisasjonen / veilederne og veisøkerne. De har fulgt prosessene tett.
KOMMENTARER	<p>Samarbeid mellom teamene</p> <ul style="list-style-type: none"> - Erfaringsdeling og refleksjon over teamenes praksis - Informasjon - Samorganisering - Faglig oppdatering <p>Samarbeid med ressursgruppe</p> <ul style="list-style-type: none"> - Refleksjoner over praksis - Videreutvikling av veieldningsportefølje 1 - Utvikling av veiledningsportefølje 2 - Teoritilfang <p>Veiledningsbesøkene.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Fokus på skoleeierrollen og skolelederrollen - Organisasjonsutvikling – skolebasert kompetanseutvikling - Aksjonslæring som metode - Samskaping rundt Rammeplan for kulturskolen - Planarbeid og strategisk planlegging - Metoder, form og innhold i det lokale læreplanarbeidet
VEDLEGG	Underveisevalueringer for veilederordningens portefølje 1 - 2017

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	RAMMEPLAN – PROGRAMOMRÅDE FORDYPNING
AVDELING	
ANSVARLIG	ULLA
SUM	

MÅLSETTING	<p>Høst 2017</p> <p>Få svar på hvor mange kulturskoler i landet som:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Har politisk vedtatt rammeplan - Om de i dag gir tilbud inne fordypning - I hvilke fag - Kriterier for opptak - Gjennomføring av opptak - Hvordan fordypningsprogrammet finansieres - Samarbeid med andre kommuner - Innhold og organisering - Andre samarbeidspartnere - Dersom de ikke gir tilbud innenfordypning; hva er bakgrunnen for dette? - Hva må til for å få det i gang? <p>Delta på arrangementer, møter og konferanser som er relevant for arbeidet med fordypning.</p> <p>Være behjelpeelig ved spørsmål rundt igangsetting av fordypningsprogram i kulturskolene.</p>
TILTAK	<p>Utarbeidelse av en spørreundersøkelse som skal ut til alle landets kommuner. 7 kommuner utvalgt som testkommuner</p> <p>Norsk kulturskoleråd er hovedarrangør av Ungdommens Musikkmesterskap Deltatt på konferanser i regi av Senter for talentutvikling, Barratt Due, Dextra</p>
RESULTAT	<p>Spørreundersøkelsen er ferdig utarbeidet og vil bli sent ut i løpet av 2018.</p> <p>Representanter fra Norsk kulturskoleråd har deltatt på diverse arrangement, møter og konferanser. Dette gir mulighet til informasjon om Rammeplanens fordypningsprogram og innspill fra andre aktører rundt organisering og innhold.</p> <p>Dette vil over tid føre til større mulighet for samarbeid.</p>
OMFANG/ ORGANISERING	
KOMMENTARER	
VEDLEGG	

I rammeplanens kap 3.1.1. «Opplæringsprogrammene i kulturskolen» legges det opp til en todelt tanke når det gjelder breddeprogrammet:

1. - en utadrettet virksomhet basert på samarbeid som favner bredt
2. - prosjekter/kurs i kulturskolens egen regi

Breddeprogrammet

Breddeprogram – samarbeidsparter og områder

NORSK KULTURSKOLERÅD

Breddeprogrammet

Viktig med en offensiv synliggjøring av kulturskolens mandat som lokalt ressurssenter overfor:

- politikere
- institusjoner
- frivillige organisasjoner
- lokalsamfunnet rundt kulturskolen

Det bør utvikles samarbeidsmodeller og intensjonsavtaler med følgende mål:

- Identitetsskaping
- lokal kultur og historie
- Kulturmangfold
- Innovasjon og entreprenørskap
- Utvikling

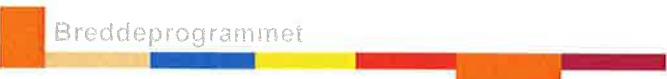
Rammeplanen kap 3.1.1

NORSK KULTURSKOLERÅD

Breddeprogrammet

Breddeprogram - på kulturskolens egen arena

Breddeprogrammet

Kulturskolen kan tilby prosjekter/kurs som del av et breddeprogram:

- kan fungere som døråpnere inn til kulturskolens virksomhet og mulighet
- vil gjenspeile den lokale kulturskolens helhetlige kompetanse
- vil kunne bidra til økt rekruttering til kulturskole og kulturliv

Rammeplanen kap 3.1.1

Breddeprogrammet

Breddeprogram – samarbeidsparter og områder

Eksempler - trykk på bildet for mer info om den kategorien du vil vite mer om - eller trykk [her](#) for å hoppe over eksemplene og gå videre i presentasjonen

NORSK KULTURSKOLERÅD

Breddeprogrammet

GRUNNOPPLÆRING

Tilbake til modell for breddeprogram

Hva:	Blomsterbakken skole / Rose kulturskole
Hvor:	Tulipan kommune
Hvorfor:	Stor grad av samhandling mellom grunnskole og kulturskole for å oppfylle kompetanse målene i læreplanen i forhold til kunst og håndverk og musikk
Hvordan:	Utstrakt samarbeid på 1 – 4. trinn der flere lærere fra kulturskolen er inne i ordinær undervisning sammen med trinnlærerne på skolen
Linker:	http / .....
Norsk kulturskoleråds rolle:	Ingen

Hva:	
Hvor:	
Hvorfor:	
Hvordan:	
Linker:	
Norsk kulturskoleråds rolle:	

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

NORSK KULTURSKOLERÅD

Breddeprogrammet

BARNEHAGE

Tilbake til modell for breddeprogram

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Breddeprogrammet

MILJØER FOR FYSISK OG PSYKISK HELSE, ELDREOMSORG

Tilbake til modell for breddeprogram

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Tilbake til modell for breddeprogram

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

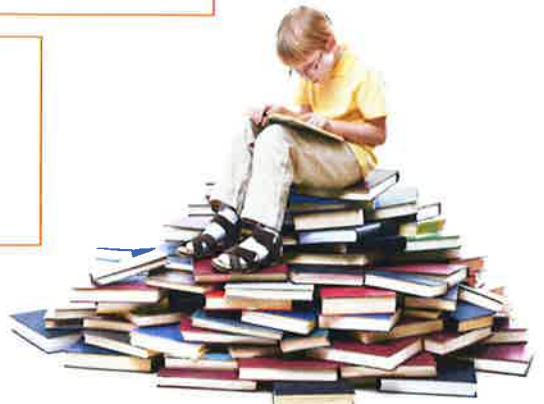
Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Tilbake til modell for breddeprogram

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

Breddeprogrammet

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

FESTIVALER, NÆRINGSLIV, MILJØETATER O.A.

Tilbake til modell for breddeprogram

NORSK KULTURSKOLERÅD

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

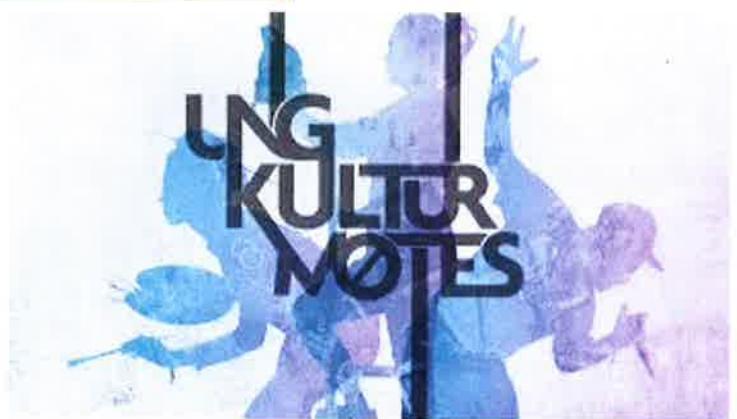

Breddeprogrammet

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

UKM

Tilbake til modell for breddeprogram

NORSK KULTURSKOLERÅD

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Breddeprogram - på kulturskolens egen arena

Eksempler - trykk på bildet for mer info om den kategorien du vil vite mer om - eller trykk [her](#) for å hoppe over eksemplene og gå videre i presentasjonen

KUNSTKARUSSELLER
som kombinerer ulike
kunst og kulturuttrykk

INTRØDUKSJONSKURS
ett enkelt kunstfag

SPECIALKLASS
innenfor tradisjonell
kultur og avansert
utvikling

Kulturskolen - på egen grunn

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Tilbake til modell for breddeprogram

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Tilbake til modell for breddeprogram

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Breddeprogrammet

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

SPESIALKURS

innenfor tradisjonsrik kulturarv og smale tilbud

Tilbake til modell for breddeprogram

Hva:
Hvor:
Hvorfor:
Hvordan:
Linker:
Norsk kulturskoleråds rolle:

Kontaktperson Norsk kulturskoleråd v / xxxx

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Breddeprogrammet

Målet for breddeprogrammet

Eksempler - trykk på bildet for mer info om den kategorien du vil vite mer om - eller trykk [her](#) for å hoppe over eksemplene og gå videre i presentasjonen

IDENTITETSSKAPING,
LOKAL KULTUR OG
HISTORIE

KULTRMANGFOLD

INNOVASJON
ENTREPRENØRSKAP

NYE
PUBLIKUMSMØTER
PA NYE ARENAER

ANNET?

Innhold

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Identitetsskapning

[Tilbake til mål for breddeprogram](#)

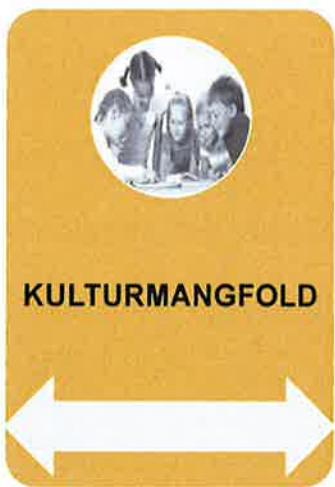
Lokal identitet innen:

- Folketradisjon
- Lokal håndverkstradisjon
- Matkultur
- Forfatterskap, kunstner
- Inkludering, skape en ny tilhørighet
- Historikk
- m.m...

Kulturmangfold

[Tilbake til mål for breddeprogram](#)

Tilbud for å fremme f.eks.

- Inkludering
- Kulturell bevissthet
- Sosial kompetanse
- Mangfold i uttrykk
- Flerkulturelle miljø, gjennom f.eks. Barnas Verdensdager, Fargespill

Innovasjon Entreprenørskap

Tilbake til mål for breddeprogram

INNOVASJON
ENTREPRENØRSKAP

Styrke kulturelt entreprenørskap i lokalmiljøet gjennom:

- Kunstuttrykk
- Kulturelt entreprenørskap
- Samarbeid med næringsliv
- Produksjoner
- Kulturskolen som kompetanseleverandør
- Kreativ samhandling

 NORSK KULTURSKOLERÅD

Publikumsmøter på nye arenaer

Tilbake til mål for breddeprogram

PUBLIKUMSMØTER
PÅ NYE ARENAER

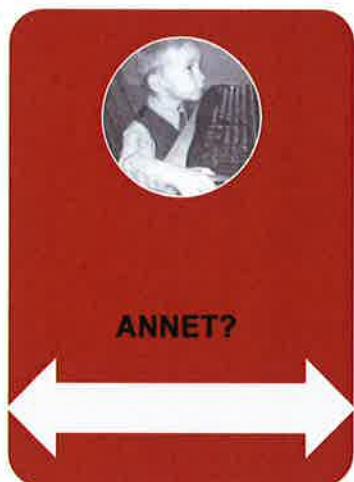
Bruke kunst og kultur i offentlige rom

- kunstopplevelsene ut til flere
- forlengelse av kulturskolen som ressurssenter for lokalmiljøet
- Tverrfaglige møter

 NORSK KULTURSKOLERÅD

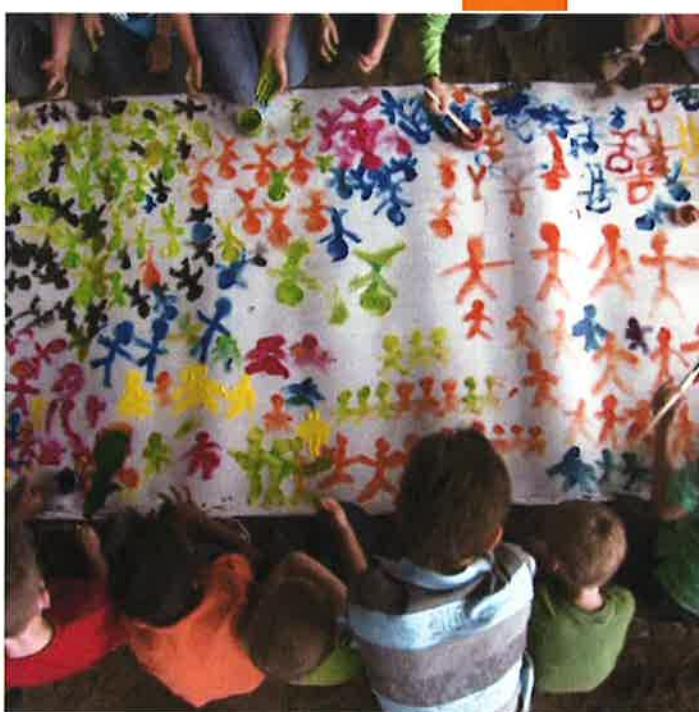
Annet?

Tilbake til mål for breddeprogram

Kompetanseleverandør

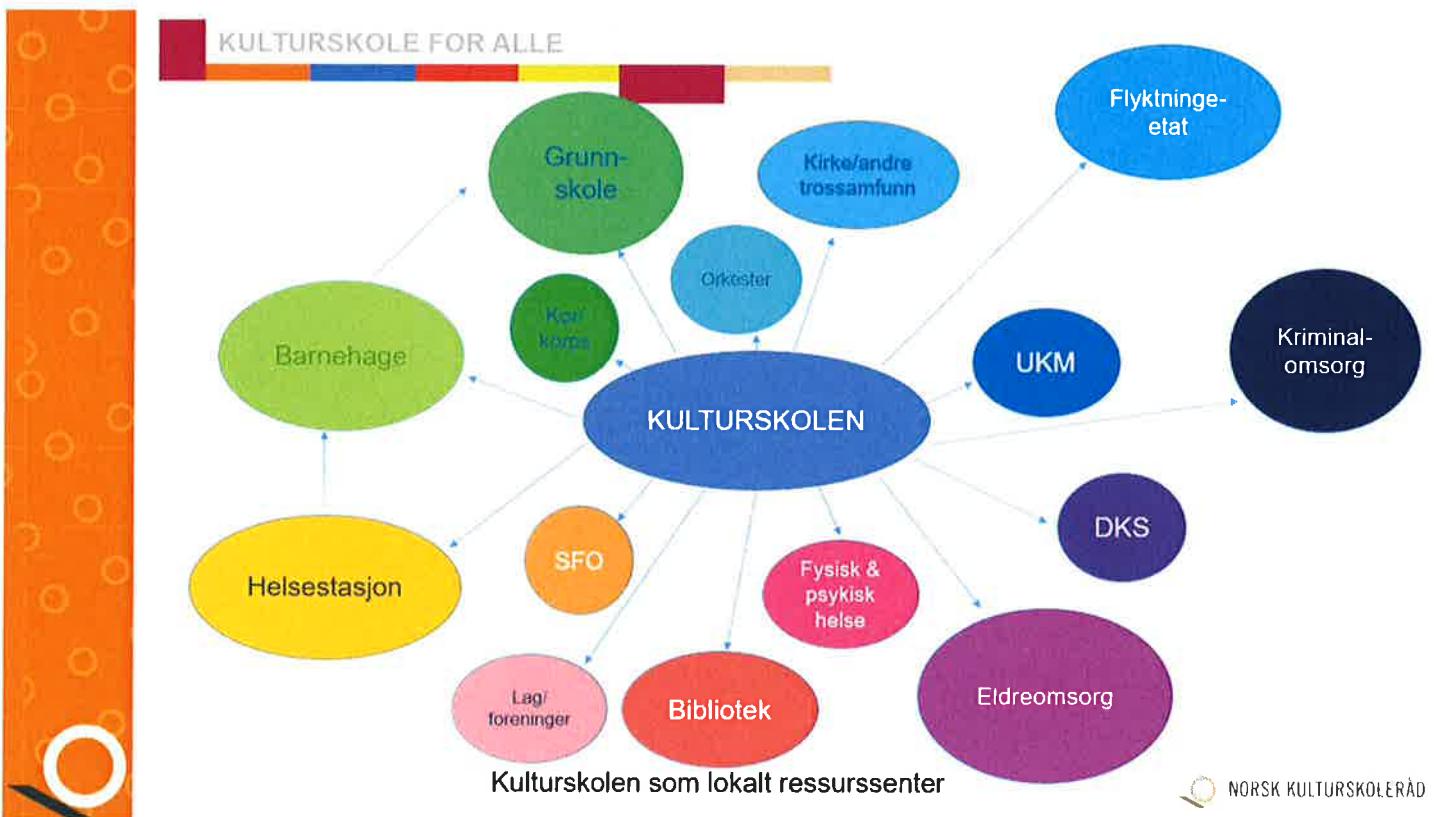
- Kompetansehevingskurs for kommunens ansatte
- Festivalarrangør
- Rådgivende organ
- m.m

Rammeplanen kap 3.1.1:

Breddeprogrammet bør planlegges og gjennomføres ut fra følgende prinsipper:

- Bruke kunst og kultur som grobunn for livskvalitet, fellesskap, deltagelse, dannelses- og mening.
- Styrke oppvekstmiljø og tilhørighet gjennom kunst og kultur.
- Tilrettelegge for inkludering og fellesskap med vekt på mangfold, åpenhet og interkulturell/tverrfaglig samarbeid.
- Arbeide med ulike workshops, prosjekter, tema og arrangementer med synliggjøring og deling av resultater/visninger.
- Tilrettelegge for opplevelse, erfaring og aktivisering i ulike konstellasjoner av tid, rom og deltakere.
- Styrke kulturelt entreprenørskap i lokalmiljøet.
- Bruke kunst og kultur i offentlige rom og i en samfunnsmessig kontekst

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	ORGANISASJONSUTVIKLING – KAPITTEL 4, KVALITET I KULTURSKOLEN
AVDELING	30/391
ANSVARLIG	LARS EMIL JOHANNESSEN
SUM	

MÅLSETTING	Utvikle verktøy tilgjengelig for kommunene med utgangspunkt i Rammeplanen og spesielt kapittel 4.
TILTAK	I samarbeid med Conexus er det utviklet en kulturskoleversjon av analyse- og prosessverktøyet PULS, etter hvert Conexus Insight. Målet er å styrke kulturskolens kapasitet gjennom å bruke vurderingsinformasjon for systematisk kvalitetsarbeid i kulturskolen.
RESULTAT	Verktøyet er i ferd med å etablere seg i noen kommuner, og det vektlegges å få delt erfaringer og resultater så langt i implementeringsfasen.
OMFANG/ ORGANISERING	Følgende kommuner har nå investert i verktøyet: Bergen Kommune Kvinnherad Kommune Vestre Slidre Kommune Stavanger Kommune Fjell Kommune Sortland Kommune Fredrikstad Kommune Karmøy Kommune Grue Kommune Askøy Kommune Harstad Kommune Namsos Kommune
KOMMENTARER	Videre planer for verktøyet er å gjøre det tilgjengelig som en del av medlemstilbudene til kommunene og at det vil inngå som et obligatorisk verktøy for kommende kommuner i veilederportefølje 2.
VEDLEGG	

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	FELLES KULTURSATSING, KULTURPROSJEKTET OPPSPILL
AVDELING	
ANSVARLIG	ANN EVY DUUN
SUM	

MÅLSETTING	<ul style="list-style-type: none"> Kulturlivet i kommuner og fylkeskommuner er en tydelig premissleverandør på arenaer hvor nasjonal kulturpolitikk utvikles. Kommunalt og fylkeskommunalt eierskap innen kulturfeltet er tydeliggjort. Kommunenes og fylkeskommunenes behov på kulturområdet er tydeliggjort i KS og Kulturskolerådet sitt interessepolitiske arbeid. Kulturfagenes egenart er satt på dagsorden i utviklingen av kommunenes og fylkeskommunenes helhetlige tjenesteproduksjon.
TILTAK	<p>A) <i>Identifisere kommunale og fylkeskommunale arbeidsområder på kulturfeltet der det er aktuelt for KS og kulturskolerådet å utvikle interessepolitikk.</i></p> <p>B) <i>Tydeliggjøre de ulike aktørers muligheter og roller i et helhetlig oppvekstmiljø.</i></p> <p>C) <i>Legge til rette for en kunnskapsbasert utvikling på kulturområdet.</i></p> <p>D) <i>Sette kulturskolene som lokale og nasjonale kompetansemiljø på dagsorden.</i></p>
RESULTAT	Resultat samlet i Rapporten «Resultater fra medlemsdialogen <i>Kultur for framtida - Anbefalinger fra kulturprosjektet Oppspill</i> » (vedlagt).
OMFANG/ ORGANISERING	Prosjektleader i 100 % stilling fra 1.9-2016. Norsk kulturskoleråd dekker 40 % av kostnadene.
KOMMENTARER	Hovedstyresak i KS 22. juni 2018. Sentralstyret i Norsk kulturskoleråd orienteres høst 2018.
VEDLEGG	Rapport

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	INTERNASJONALT ARBEID
AVDELING	30/383
ANSVARLIG	LARS EMIL JOHANNESSEN
SUM	2017 KR. 100.000

MÅLSETTING	Delta og bidra i aktuelle internasjonale fora for utveksling av informasjon og kompetanse relevant for kulturskoleutvikling i Norge.
TILTAK	Deltagelse og bidrag i relevante internasjonale sammenhenger.
RESULTAT	Norsk kulturskoleråd har i 2017 styrket samarbeid med tilsvarende organisasjoner i de nordiske landene, inkludert Estland. Norsk kulturskoleråd har også deltatt på møter i EMU (EUROPEAN MUSIC SCHOOL UNION), hvor vi også er medlemmer.
OMFANG/ ORGANISERING	Norsk kulturskoleråd sto som arrangør for den nordiske kulturskolekonferansen i 2017. Konferansen ble gjennomført på Voksenåsen kurs- og konferansehotell Ulike mindre møter i Sverige, Danmark og Finland er også gjennomført. I 2017 er det blitt etablert et nettverk av nordiske forskere med fokus på kulturskole, etter initiativ fra Norge.
KOMMENTARER	Det nordiske kulturskolesamarbeidet er ytterligere utviklet og som en del av at Estland har kommet inn i nettverket ble den norske rammeplanen presentert på et møte i Estland.
VEDLEGG	Konferansen på Voksenåsen .

NORDISK KONFERANSE FOR MUSIKK- OG KULTURSKOLER

25. - 26. SEPTEMBER 2017 - VOKSENÅSEN, OSLO

TÆNKETANKEN

Asbjørn Keiding

Organisasjonsleder for Orkester Norden og Sekretariatschef for Landsdels Orkester Foreningen - de fem landsdelsorkestres politiske interesse- og arbejdsgiver organisation. Koordinering og kontakt til de politiske miljøer omkring orkestrene samt opbygning af relationer til alle interessent grupper omkring orkestrenes arbejde.
Medlem af Statens Kunstmånds Projektstøtteudvalg for musik, medlem af Kulturministerens Musikskoletænkemøn og bestyrelsesmedlem i organisationen. Musik og Ungdom JMI DK, bestyrelsesmedlem i Danmark Ungdoms Symfoniorkester samt ejer af konsulentfirmaet Keidingadvice. dk. Kernekompetencer: Projekt- og konceptudvikling, kulturpolitiske erfaringer, ledelse, netværksarbejde, organisationsudvikling, optimering af arbejdsgange, koordinering, samspil i organisationen, formidling og kommunikation, fundraising samt personaleledelse og coaching.

SAMTALE - PERSPEKTIVDELING

Ida Thomson

Ida Thomson är fristående konsult och arbetar med utvärdering, analys och processutveckling inom skola, utbildnings- och kulturområdet. Hon har bland annat arbetat för svenska Kulturskolerådet i en analys av framtidens kompetensförsörjning i kulturskolan. Ida stödjer också de Arvsfondsprojekt som Kulturskolerådet äger och som syftar till att genom kulturskolan bidra till social inkludering och integration. Ida har också haft analys- och processledningsuppgift uppdrag för Nordiska Ministerrådets barn- och ungsomskommitté och kulturministrarna samt för svenska Kulturrådet.

På seminariet den 25 maj kommer Ida att moderera paneldiskussionen på temat En kulturskola för alla. Vad innebär det? Hur når vi ut till alla barn och unga? Vilka krav ställer det på politiker, ledare och pedagoger i kulturskolan?

Ann Evy Duun

Prosjektleader for felles kultursatsing i KS og Norsk kulturskoleråd

Ann Evy Duun har tidligere arbeidet som rektor ved Namsos kulturskole. Der begynte hun etter å ha arbeidet som kulturskolekonsulent for Norsk kulturskoleråd Nord-Trøndelag. Videre var hun med i ekspertutvalget for kunst og kultur i opplæringen som våren 2014 ga råd til kulturministeren og kunnskapsministeren via rapporten «Det muliges kunst». Duun har også vært rektor ved Fosnes kulturskole, og pedagog ved både kulturskolene i både Fosnes og Namsos. KS og Norsk kulturskoleråd er to organisasjoner med samme eier, og det er behov for å skape en tettere samhandling mellom KS og Kulturskolerådet.

Gjennom en slik samhandling styrkes kompetansen i KS, kulturskolerådet og kommunene. Prosjektet skal bidra til å sette kulturskolene, og kulturfeltet generelt, inn i en helhetlig kommunal og fylkeskommunal tjenesteproduksjon. Videre skal prosjektet bidra til bevisstgjøring av kultur som interessepolitisk område i KS, regionalt og nasjonalt.

Ett av innsatsområdene i Oppspill er at KS skal tilrettelegge for og gjennomføre medlemsdialog med kommunene og fylkeskommunene. En medlemsdialog vil gi et solid kunnskapsgrunnlag på kulturfeltet, den vil få fram både utfordringene og mulighetene medlemmene ser for sektoren. I andre del av økta vil Marlen Faanness og Ann Evi Duun gjennomføre en slik dialog med konferansens deltakere. Medlemsdialogen skal identifisere medlemmenes forventninger til KS på kulturområdet, slik at dette kan legge grunnlag for KS sitt interessepolitiske og utviklingsorienterte arbeid på feltet. Medlemsdialogen vil også gi innspill på kommunale og fylkeskommunale arbeidsområder på kulturfeltet der det er aktuelt for KS å utvikle interessepolitikk.

Lars-Ole Vestergaard

Lars-Ole Vestergaard er rektor ved Aarhus Musikkskole, som har et bredt samarbeid med mange aktører.

Alexander Krohg Plur

Rektor ved Kulturskolen i Ås siden 2009. I 2012 ble Kulturskolen i Ås utnevnt til «Fyrtårnkulturskole» som eksempel for andre kulturskoler i Norge på bakgrunn av bredde og kvalitet på tilbudet. Kulturskolen gir et tilbud til 25% av barn og unge i Ås med et variert og mangfoldig tilbud innenfor musikk, dans, teater og visuell kunst. I tillegg til et bredt undervisningstilbud fungerer kulturskolen i utstrakt grad som et ressurssenter for skole og kulturliv både som kulturbærer og som utviklingsarena. Noen hovedsatsninger som ressurssenter:

- Ås internasjonale kultursenter – Kulturskolen som pådriver i de internasjonale samfunnet.
  - Kulturskolen og grunnskolen – Kulturskolen som ansvarlig for en omfattende DKS-modell i tett samarbeid med grunnskolen.
  - Kreativt partnerskap – Kulturskolen som ansvarlig for gjennomføring av dyptgående og involverende prosjekter med profesjonelle utøvere i skole, organisasjoner og samfunnsliv.
  - Follo piloten – kulturskolen i Ås som initiativtaker og prosjektansvarlig for utvikling av en modell for helhetlig ansvar for barn og unges opplæring og utdanning i musikk mellom kommunesamarbeid i 6 kommuner, Akershus fylkeskommune og Norges musikkhøgskole. 9 ulike tiltaksområder.
  - Samarbeidsmodell for kulturskole og lokalt kulturliv for barn og unge

Krohg Plur har innehatt en rekke styreverv på lokalt, regionalt nasjonalt og internasjonalt nivå innenfor musikk- og kulturlivet som leder og styremedlem. Er i dag styremedlem i sentralstyret i Norsk kulturskoleråd.

Silje Eikemo Sande

Silje Eikemo Sande, prosjektleder Inkluderende kulturliv i Norden 2017-2019, som skal løfte frem erfaringer med kultur og inkludering i de Nordiske landene med. Utdannet i 2007 fra Roskilde Universitet Center med Master i Kultur- og sprogmødestudier og Historie.

Silje har jobbet internasjonalt med minoritetsrettigheter, ved Det Danske Senter for Menneskerettigheter, Humanity in Action og den Amerikanske kongressen, representantenes Hus. I Norge, tidligere ansatt i Integreings- og mangfoldsdirektoratet, Utdanningsdirektoratet og Mølla kompetansesenter for å jobbe med inkludering av barn og unge. Selvstendig næringsdrivende i 5 år i forlaget Kaleidoskopet. Fra 2012 ansatt i Akershus fylkeskommune som kulturrådgiver med ansvar for inkluderende kulturliv.

Linda Ahlfors

Linda Ahlfors har drygt 15 års erfarenhet av lokala och regionala utvecklingsfrågor från nationell och lokal nivå, bland annat med frågor som rör näringsliv, kultur och innovation. På Sveriges Kommuner och Landsting arbetar Linda sedan ett par år tillbaka med kultur- och musikskolefrågor och har tagit fram ett antal rapporter och underlag om kommunernas ansvar och utveckling av kulturskoleverksamhet.

Linda är bl a ansvarig för utvecklingsprojektet Mer för fler, som syftar till att stödja kommuner som vill förnya sina kulturskole- och biblioteksverksamheter i att nå bredare och nya målgrupper. Projektet genomförs tillsammans med Kulturskolerådet och Svensk biblioteksförening samt de 30 deltagande kommunerna.

KVALITET I MUSIKK- OG KULTURSKOLENE

Kirsimarija Kiviruusu

Kirsimarija Kiviruusu was a member of the music team in Virvatuli project in 2009-2011. When the Ministry of Education and Culture published Virvatuli in January 2012 training was also needed. The Association for Basic Education in Arts organised training for the trainers and Kirsimarija wanted to take part. Since that she has trained many music school professionals all over Finland and also given lectures in seminars.

Kirsimarija Kiviruusu was educated as a pianist and graduated with Master of Music degree in Sibelius-Academy in 1987. Since 1991 she has worked as a principal in music schools for almost 20 years. Other inservice courses include Vocational Teacher Education (2008), Professional Development in Education (2007) and supervisor (2013, member of Finnish supervisors' association STOry). She has also been a deputy member in the board of Association of Finnish Music Schools and a chairman of MOR (Association of Music School Principals).

Virvatuli

Virvatuli self-evaluation model

The Virvatuli model is a quality development tool intended for schools in all fields of art in Finland. The purposes of Virvatuli, self-evaluation means the continuous and systematic evaluation of the activities a school engages in. Self-evaluation aims at identifying the strengths and weaknesses of the various areas of activity.

Virvatuli project was managed by the Association for Basic Education in the Arts in 2009–2011 and funded by the Ministry of Education and Culture. More than 30 representatives of basic art education establishments and associations contributed to the design of the self-evaluation model and criteria. Self-evaluation is ordered by law in all stages of schools in Finland. The quality model "Virvatuli" for art schools is loosely based on the quality improving model for elementary schools (published by Ministry of Education).

Self-evaluation areas:

1. Students, the impact of the school's operation and teaching on the student
2. Teachers, teacher competence, which is evaluated by themselves and on a general level with competence surveys and student feedback
3. Learning environment, facilities, equipment and materials, conditions for learning, relevance to current issues, organisation of teaching, curriculum work
4. Management, strategy management, artistic and pedagogical management, personnel management, financial management
5. Cooperation and partners, engagement and influence within the school, stakeholder cooperation, partnerships and international activities, internal and external communications

A guidebook in pdf-format is available on the Virvatuli model in Finnish and Swedish, <http://www.artedu.fi/fi/virvatuli>
http://www.artedu.fi/fi/virvatuli/sjaluvtvärderingsmodellen_virvatuli

Helena Maffli

Helena Maffli accomplished her studies in Finland (Sibelius Academy, University of Helsinki) and in the United States (Smith College) and obtained a virtuosity degree in piano and a university degree in human sciences. Since her young age, she has performed widely and internationally as soloist, chamber musician and accompanist in many different ensembles and repertoires. Helena Maffli accomplished her extensive teacher's career in piano, didactics and methodology at the Conservatoire de Lausanne, Switzerland, and was the headmaster of this institution from 1999 to 2012. For many years, she served in the board of the Swiss Association of Music Schools and the artistic committee of the Swiss Youth Music Competition. Helena Maffli gives masterclasses, serves as expert and jury member in music education institutions and music competitions and gives conferences all over Europe. Helena Maffli was board member of the European Music Council from 2010 to 2014. She is the president of the European Music School Union (EMU) since 2011.

PLANER I MUSIKK- OG KULTURSKOLENE

Bo-Anders Sandström

Bo-Anders Sandström är medlem i Finlands Musikläroinrättningars Förbunds styrelse sedan 2013 och sitter också som Finlands representant i nätverket Nordiska Kultur- och Musikskoleunionen NMKU. För tillfälle är Bo-Anders medlem i den av Utbildningsstyrelsen utsedda styrgrupp som har i uppgift att förnya läroplansgrunderna för grundläggande konstundervisning i Finland. Till vardags jobbar Sandström som rektor vid Jakobstadsnejdens musikinstitut i Jakobstad.

Bo-Anders Sandström presenterar den finska modellen med läroplansbaserad undervisning och statsstödda musik- och kulturskolor. Hur påverkar revideringen av läroplanen, som pågår, verksamheten i praktiken. Blir det en utveckling mot stramare eller friare tyglar och vad är målet med konstundervisningen i Finland?

Åste Selnæs Domaas

har årelang erfaring som faglærer i saksofon i flere kulturskoler i Midt-Norge og som timelærer på videregående og universitetsnivå, kombinert med utstrakt virksomhet som frilansmusiker i Forsvarets musikk og som kammermusiker. Hun var rådgiver for Norsk kulturskoleråd med ansvar for Sør-Trøndelag i perioden 2007-2012. Etter en periode som koordinator for kunst- og kulturfaglig i utvikling har hun i dag stillingen som fagsjef i Norsk kulturskoleråd, og har hatt hovedansvaret for koordinering av arbeidet med utarbeidelse av Rammeplan for kulturskolen, kapittel 3 – fagplaner.

I Norge fikk kulturskolene i 2014 ny rammeplan for kulturskolen. Hensikten med den nye rammeplanen er å skape fortsatt utvikling, bidra til stabilitet og å befeste kulturskolens stilling i samfunnet. Planen skisser læringsmål for elevene og forventninger til læreren. Trenger musikk- og kulturskolene en felles plan, eller er planer en tvangstrøye for kunstfagene?

FORSKNING

Det er et stort potensiale i økt satsning på forskning i kulturskolefeltet. Ikke kun for å legitimere gode resultater eller prosjekter, men for å samle og dele erfaringer og gjøre koblinger til annen forskning og teori. Dette kan både gi grunnlag for bedre utvikling i kulturskolepraksiser, og økt fokus og innsats i feltet som helhet, og ikke minst også skape en nærmere sammenheng mellom kulturskolefeltet og universitets- og høgskolesektoren som utdanner til denne.

Fire forskere vil i denne avdelingen dele erfaringer fra forskningsarbeid i kulturskolefeltet i sine land, og drøfte muligheter for økt nordisk forskningssamarbeid.

Tematikk en i forskningen som deles er henholdsvis:

Individuelle og kollektive utviklingsprosesser i sammenheng med musikkskole læreres praksis, Cecilia Björk - FIN

Inkludering i kulturskolen fra et lederperspektiv, Adriana Di Lorenzo Tillborg - SWE

Mangfold og inkludering gjennom El sistema, Finn Holst - DAN

Aksjonslæring som kulturskoleutvikling og forskning, Anders Rønningen - NOR

Cecilia Björk

Cecilia Björk (PhD, MMus) är universitetslärare i musikens didaktik vid Åbo Akademi i Vasa, Finland. Hennes doktorsavhandling fokuserade på strävanden och utmaningar vid utveckling av lärarpraktiker vid finländska musikinstitut. Björks huvudsakliga forskningsintresse är pedagogisk filosofi, särskilt etiska dimensioner av musikpedagogikens policy och praxis. Hon är också aktivt engagerad i forskning och utveckling som berör musikpedagogik i grundskola och lärarutbildning.

Länk till avhandlingen:

http://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/122837/bjork_cecilia.pdf?sequence=2

Adriana Di Lorenzo Tillborg

Adriana Di Lorenzo Tillborg är doktorand i musikpedagogik vid Musikhögskolan i Malmö, Lunds universitet. Hennes avhandlingsprojekt handlar om demokratiska aspekter av musikpedagogik i Sveriges kulturskolor i relation till den nationella policyprocessen. Avhandlingen har ett ledarperspektiv som utgångspunkt, med gruppssamtal med ledare från norra, centrala och södra Sverige. Innan hun blev doktorand hade hun jobbat som kulturskolelärare i ca 10 år.

Utbildningar: bachelor i performance (violin) (2006), läraresamen i musik (2008) och masterutbildning i musikpedagogik med en uppsats om kulturskolor (2015).

Finn Holst

Finn Holst, Ph.D. og ext. lektor ved DPU/Aarhus Universitet.

Forskningsområde er den professionelle musiklærer og i udvikling af undervisningsformer og nye undervisningsmiljøer i forbindelse med samarbejde musikskole-folkeskole og community music. Underviser på kandidatuddannelsen i musikdidaktik DPU og i musikpædagogisk teori på DKDM.

Har udgivet en lang række rapporter og artikler på området, se www.finnholst.dk

Anders Rønningen

Anders Rønningen er Førsteamanuensis i musikkpedagogikk ved Høgskolen i Sørøst-Norge og rådgiver i Norsk kulturskoleråd.

Han har vært engasjert i Norsk nettverk for kulturskolerelatert forskning, og leder arrangementskomiteen for forskningskonferansen «Cutting Edge Kulturskole 2017»

Han har forskningsbakgrunn fra flerkulturelle feltet, og har også bodd mange år i Afrika. De siste årene har han arbeidet mye med kulturskole både som forsker og som rådgiver, og har slik nært kjennskap til kulturskolefeltet. Han har publisert flere artikler om kulturskolen, og er medredaktør for en forskningsantologi om kulturskole som utgis i september.

www.kulturskoleradet.no

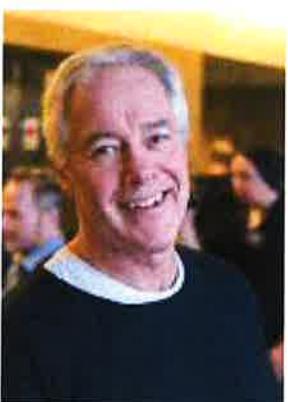
HVEM SAMARBEIDER VI MED OG HVORFOR?

Lars Winther

Lars Winther er leder for genreorganisationen JazzDanmark. JazzDanmark arbejder for jazzen i Danmark og dansk jazz i udlandet, og afvikler bl.a. talentkonkurrencer, eksport-initiativer og formidler viden om dansk jazz. JazzDanmark har også et stort fokus på jazzens fremtid, og forsøger at bane vejen for fremtidens jazzarrangører, -udøvere og -publikum - blandt andet i form af børnejazzkoncerter, udarbejdelse af undervisningsmaterialer, en årlig "Børnejazzpris" ved Danish Music Awards Jazz og ikke mindst adskillige camps hvor børn og unge får mulighed for at fordybe sig i jazzen.

Den største af disse er JazzCamp for Piger som blev lanceret i 2014 som reaktion på en rapport der viste en meget skæv kønsbalance indenfor den rytmiske musik i Danmark. Campen er i løbet af de sidste fire år vokset markant, og en central del af strategien bag har været at knytte tætte partnerskaber med musikskoler i hele landet - bl.a. for at sikre den størst mulige forankring blandt landets musikunder visere og for at bane vejen for, at fokus på piger i rytmisk musik fastholdes hele året, og ikke blot under campen.

Michael Brolund

Michael Brolund arbetar som handläggare, med framförallt kulturfrågor, på Arvsfonden i Stockholm sedan 2010. Han är utbildad klarinett- och saxofonpedagog och har undervisat 22 år i Stockholm och Sigtuna. Under 12 år arbetade han som rektor på Kulturskolan i Sigtuna. Han har suttit som ledamot i Kulturskolerådets styrelse mellan 2005-2010.

På seminariet den 25/9-26/9 2017 i Voksenåsen berättar han om Arvsfondens möjligheter att stödja olika kulturprojekt i Sverige, fondens kriterier och målgrupper. Han presenterar även några exempel och framgångsfaktorer som man har identifierat genom åren.

Bente Rasmussen

Bente Rasmussen har vært leder av Nordeas kulturprogram siden det ble etablert i 2008. Nordeas kulturprogram er bærebjelken i Nordea Norges satsing på kultur. Tidligere har hun gjennom en årekke vært sponsoransvarlig i Kreditkassen/Nordea. Bente har også jobbet som bedriftsrådgiver og aksjemegler og sittet i styret i Sponsor- og Eventforeningen.

På dette seminaret vil Bente Rasmussen, sammen med Paal Sprakehaug, fortelle om samarbeidet mellom Nordea og Norsk kulturskoleråd – bakgrunnen for samarbeidet, hva det går ut på og hvorfor dette er en viktig del av Nordeas kulturprogram.

Paal Sprakehaug

Paal Sprakehaug er markedsdirektør i Nordea og har de senere årene hatt ulike lederroller i banken, primært innenfor Privatmarked. Han er markedsøkonom fra IHM, Bachelor of Management samt et masterprogram innen digital kommunikasjonsledelse fra Handelshøyskolen BI og flere års markeds erfaring, primært innen sponsoring, events, markedskommunikasjon og kundeaktiviteter. Paal har videre vært aktivt involvert i Nordeas Kulturprogram siden oppstarten i 2008.

På dette seminaret vil Paal Sprakehaug, sammen med Bente Rasmussen, fortelle om samarbeidet mellom Nordea og Norsk kulturskoleråd – bakgrunnen for samarbeidet, hva det går ut på og hvorfor dette er en viktig del av Nordeas kulturprogram.

KULTURANALYS NORDEN - VÅRT OPPDRAG

Vad vet vi om barns och ungas kulturvanor i Sverige och i övriga Norden?

Karolina Windell

Från Kulturanalys Norden medverkar Karolina Windell, verksamhets ledare och Erik Peurell, nordisk samordnare för kulturstatistik.

Kulturanalys Norden presenterar några preliminära resultat från helt färsk svensk kulturvaneundersökningen bland barn och unga, och berättar mer om deras uppdrag att skapa möjligheter för nordiska jämförelser. Vilka är de övergripande trenderna i Sverige och i övriga nordiska länder? Vilka möjligheter finns till jämförande analyser av barns- och ungas kulturvanor? Kulturanalys Norden har i uppdrag att ta fram statistik och kunskapsunderlag som är till nytta för beslutsfattare som vill utveckla den nordiska kulturpolitiken och stärka det nordiska kulturlivet. Kulturanalys Norden har initierats på uppdrag av de nordiska kulturministrarna och finansieras av Nordiska ministerrådet och Myndigheten för kulturanalys.

Statistik och kulturvanor

Vi verkar för att främja en långsiktig och systematisk samordning av nordisk kulturstatistik. Vi arbetar därför med att skapa nätverk för nordisk kulturstatistik och ta fram översikter av kulturstatistik inom de nordiska länderna.

Erik Peurell

Utredningar och kulturpolitiska analyser

Vi genomför utredningar och analyser av kulturpolitiska frågor som kan bidra till kulturpolitiskt relevant kunskap för det nordiska kulturpolitiska samarbetet, nationella myndigheter, nordisk kulturforskning och kulturutövare i de nordiska länderna. Vi kan själva initiera studier vi bedömer är av kulturpolitisk relevans, men vi kan även få direkta uppdrag av Nordiska ministerrådet.

<https://kulturanalysnorden.se/>

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK/PROSJEKT/OMRÅDE	KYKELIKY – KULTUR FOR DE YNGSTE	
PROSJEKTNUMMER/AVD.	30	353
ANSVARLIG	RAGNHILD SKILLE	
SUM	100.000	

MÅLSETTING	Norsk kulturskoleråd i samarbeid med Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringa og Kulturtanken har med sine ulike kompetanser som mål sammen å styrke og videreutvikle det arbeidet som gjøres innen kunst og kultur for og av og med barn fra 0 til 8 år.
RESULTAT	Den første KYKELIKY-konferansen ble gjennomført i Tromsø i april 2014, den andre i Oslo i april 2015. I 2016 ble konferansen lagt til Bergen. I 2017 ble KYKELIKYkonferansen lagt til Hell, Stjørdal - med ca 130 deltagere. Målgruppen var ansatte i kulturskole, barnehage, grunnskolens 1. og 2. trinn, høgskole, universitet og andre som jobber med kultur for de yngste. Til sammen har konferansene samlet ca 800 deltagere.
TILTAK	Dette var vår fjerde årlige konferanse som ble gjennomført under faner som KRY SOM EN HANE, EI FJÆR KAN BLI TIL FEM HØNS, SOM PLOMMEN I EGGET, KAKLEKOR, HANEKAMP m.m. Konferansens fokus er kunst og kultur for de yngste – både i fht faglig innhold og organisering, lokalt helhetlig samarbeid og med et genuint ønske om at dette kan munne ut i en nasjonalt forankret kulturell barnehagesekk. kunstneriske innslag og flere kunstneriske uttrykk var representert.
OMFANG/ORGANISERING	Arrangering av årlige pedagogiske konferanser ut fra tematikk og lokalisering. De gjennomførte KYKELIKY-konferansene har hatt et svært nyttig samarbeid med de regionale høgskolemiljøene, samt andre miljø som det vi mente det ville være naturlig å samarbeide med lokalt. KYKELIKY 2017 – gjennomført i region midt – Stjørdal. Konferansen ble arrangert bl.a i samarbeid med Dronning Mauds Minne Høgskole, Musikk i Nord-Trøndelag samt Stjørdal og Trondheim kommuner. Som et ledd i å tydeliggjøre at vårt arbeid også for aldersgruppen under skolepliktig alder er i samsvar med den nye rammeplan for kulturskolen inviterte vi også til debatt under tittelen «GULLEGGET!» der lokalt kulturskolesamarbeid med fokus på de yngste var tema.
KOMMENTARER	En videreutvikling av KYKELIKY er nå gjort og det er utviklet en strategiplan for det som nå heter Kulturbarn 0-8 – se vedlegg
VEDLEGG	<ul style="list-style-type: none"> • Program for konferansen KYKELIKY 2017 • Strategiplan for Kulturbarn 0-0

KULTURBARN 0 – 8

**Kunst, kultur, kreativitet og kompetanse
i arbeidet med barn i aldersgruppen null til åtte år.**

KULTURBARN 0-8 er et utviklingsarbeid mellom Kulturtanken (KT), Nasjonalt senter for kunst- og kultur i opplæringen (KKS) og Norsk kulturskoleråd (NCSR).

KULTURBARN 0 – 8 er en videreføring av Kykeliky – konferansene som har vært gjennomført i samarbeid med utdannings- og forskningsmiljø i Trondheim, Tromsø, Oslo og Bergen.

Vi ønsker å tydeliggjøre både målgruppe og innhold enda sterkere og velger derfor å bytte navn på samarbeidet til å bli KULTURBARN 0-8, med en videre forklaring som også innlemmer begrepet kompetanse. Derfor blir samarbeidets undertittel: «Kunst, kultur, kreativitet og kompetanse i arbeidet med barn i aldersgruppen null til åtte år»

De fire områdene - kunst, kultur, kreativitet og kompetanse – er utgangspunkt for utvikling av tiltak for at disse instansene skal oppfylle sine individuelle og kollektive målsettinger.

Strategien er delt i 3 innsatsområder:

- Helhetlig oppvekstmiljø gjennom samarbeid om kunst og kultur
- Kompetanse for kunst, kultur og kreativitet
- Kunst og kultur for helse og livsmestring

Kulturbarnprosjektet vil være et toårig prosjekt som starter høsten 2018 med:

❖ Konferansen KULTURBARN 0 – 8
17. – 18. oktober 2018 i Kulturtankens lokaler: Gullhaug torg 2, 0484 OSLO

Konferansen KULTURBARN 0 – 8 vil være en faglig arena og møteplass for lærere 1. – 4. trinn, ansatte i barnehage og kulturskole, bibliotekansatte og kulturarbeidere, produsenter for alle kunstarte og alle andre som er engasjert i og opptatt av kunst, kultur, kreativitet og kompetanse for aldersgruppen 0 – 8 år.

Arrangørene ønsker alltid å tilby spennende og nyttige foredrag og verksted, rom for erfaringsdeling og gode kunstneriske innslag.

❖ Veiledning og rådgiving i kommuner og fylkeskommuner
I tillegg til konferansen vil kulturbarnprosjektet være et tilbud med veiledning og rådgivning.
Barnehager, småskoletrinn, og kulturskoler kan søke deltagelse for utvikling av ulike lokale samarbeidsmodeller i sine kommuner. Søknadsfrist medio november 2018. Mer informasjon kommer på konferansen KULTURBARN 0 – 8.

Prosjektgruppe:
Kulturtanken - Ragnhild Bøhle
Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen - Kathrine Pedersen
Norsk kulturskoleråd – Elin Kvernmoen

Kulturtanken
Den kulturelle
skolesekken
Norge

NORSK KULTURSKOLERÅD

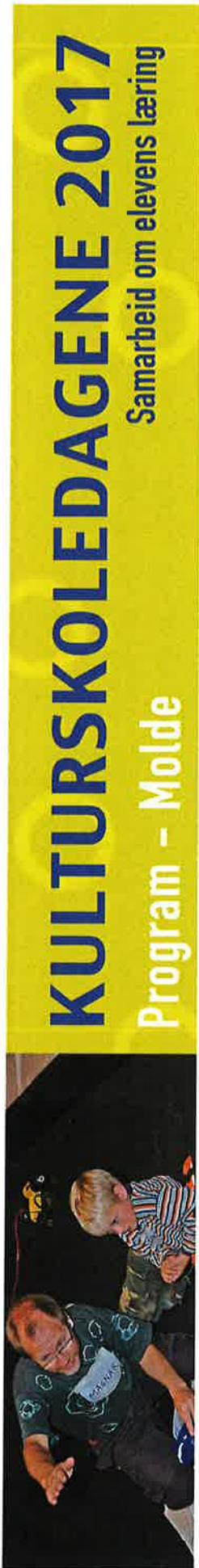
NASJONALT SENTER
FOR KUNST OG KULTUR
I OPPLÆRINGEN

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	KULTURSKOLEDAGENE 2017-18
AVDELING	30
ANSVARLIG	HILDE ROALD BERN
SUM	KR 600.000,-

MÅLSETTING	Kulturskoledagene skal være en inspirasjonssamling og et møtested for faglig påfyll og oppdatering, - og for erfaringsutveksling og nettverksbygging mellom kulturskoletilsatte
TILTAK	Norsk kulturskoleråd har arrangert Kulturskoledager siden 2005, de første årene ett nasjonalt arrangement og de tre siste årene har de vært arrangert i 4 regioner. Noen regioner har valgt bidra med fylkesvise midler slik at de kan ha to arrangement i sin region. Dette for at reisekostnadene skal bli minst mulig for hver kulturskole.
RESULTAT	Kulturskoledagene 2017/18 samlet 1052 deltakere fordelt slik; Molde 130, Stavanger 208, Stjørdal 206, Hamar 311, Kristiansand 197 + 6 arr for ledere i nord (fordelt på 3 fylker) som samla vel 40, det vil si at bortimot 1100 kulturskoletilsatte deltok på de forskjellige arrangementene.
OMFANG/ ORGANISERING	<ul style="list-style-type: none"> • Kulturskoledagene Midt, 09. - 10. november 2017, Molde • Kulturskoledagene Vest, 16. november 2017 Sola / Stavanger • Kulturskoledagene Midt, 23. - 24. november 2017, Stjørdal • Kulturskoledagene Øst, 03. - 04. januar 2018, Hamar • Kulturskoledagene Øst, 04. - 05. januar 2018, Kristiansand Midlene avsatt Kulturskoledagene Nord, ble dette året brukt til LEDERDAGER arrangert 6 forskjellige steder.
KOMMENTARER	I 2017 ble det satt av mer tid til erfaringssdeling og drøftinger både innen eget fag og på tvers av fag. Evalueringene er tydelige på at deltakerne ønsker både å få faglig påfyll og å få tid til å dele erfaringer og drøfte utfordringer med hverandre
VEDLEGG	Program for arrangementene

Torsdag 9. november. Quality Hotel Alexandra og Molde kulturskole

- 09.30 - 10.30 Kaffe og registrering på Molde kulturskole (Fridtjof Nansens gate 7)
10.30 - 10.45 Velkommen / kunstnerisk
10.45 - 11.45 Åpningsforedrag - Samarbeid om elevens læring v/ Mattias Øhra
11.45 - 12.45 Lunsj på Quality Hotel Alexandra

13.00 - 14.00 Parallelle sesjoner

MUSIKK	BREDDEPROGRAM	VISUELLE KUNST	SCENISKE FAG	SKAP. SKRIVING	LEDERE
MU1 Kom og la oss leke! med musikk naturligvis v/ Elisabeth Barstad	MU2 Storgruppe-undervisning v/ Birgitte Grong	MU3 Byen som scene - samarbeid og fantasi v/ Tuomo Haapala	Kreative og kunstneriske skoleprosjekter v/ Marina Jonsson	Hvordan bruke bruke sosiale medier i det sceniske feltet? v/ Sigrun Agøy Engum	Skapende skriving kan læres! v/ Dag Larsen
					Fremtidens kulturskole v/ Mattias Øhra
					Kulturskolen i fremtiden
Kom og la oss leke! med musikk naturligvis	Storgruppe-undervisning	Byen som scene - samarbeid og fantasi	Kreative og kunstneriske skoleprosjekter	Skapende skriving i kulturskolen	

14.15 - 14.45 Pause
14.45 - 17.00 Parallelle sesjoner fortsetter

19.30 Forspill - Konsert med Tuomo Haapala på Quality Hotel Alexandra
20.00 Festmiddag

KULTURSKOLEDAGENE

Program - Molde

Fredag 10. november

09.00 - 10.00 Foredrag: Kunnskap og fellesskap v/ Einar Øverenget

Pause

10.00 - 10.30

Regionale

nettverk - gruppearbeid

10.30 - 13.00

Nettverk
NORDMØRE
Gruppeleder: EDVIN ERIKSEN

Nettverk
SØRE SUNNMØRE
Gruppeleder: TORGEIR HAUGE

Nettverk
NORDRE SUNNMØRE
Gruppeleder: INGOLF DRAGSET

13.00 - 13.30 Foredrag - Verdien av en elev v/ Einar Øverenget

13.30 Lunsj og vel hjem

Påmelding:
kulturskoleradet.no/påmelding

Kursavgift:

Påmeldingsfrist:

Skole:

Hotell:
Quality Hotel Alexandra

Full pensjon begge dagene: 2325 kr. Dagpakke inkl lunsj: 725 kr

Fredag 13. oktober

Molde kulturskole, Fridtjof Nansens gate 7

KULTURSKOLEDAGENE 2017

Program - Stavanger

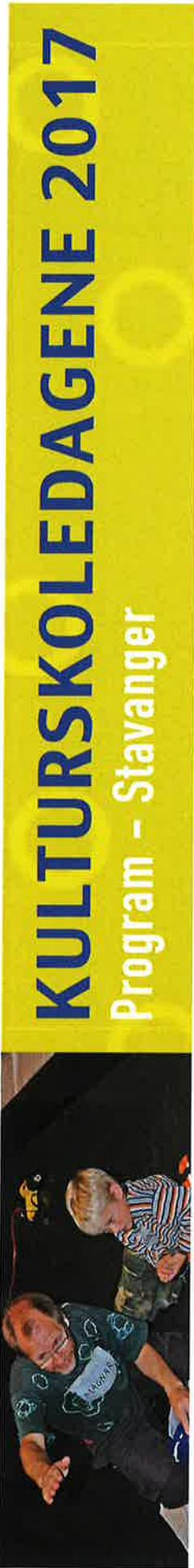
Samarbeid om elevens læring

DAG 1 - Torsdag 16. november. Clarion Hotel Air, ved Sola flyplass

- 09.30 - 10.00 Kaffe og registrering
10.00 - 10.15 Velkommen og kunstnerisk
10.15 - 11.15 Åpningsforedrag - Kunnskap og fellesskap v/ Einar Øverengset
11.15 - 11.30 Pause
11.30 - 12.30 Foredrag - Samarbeid om elevens læring v/ Mattias Øhra
12.30 - 13.30 Lunsj

13.30 - 15.30 Parallelle sesjoner

BREDDEPROGRAM		FORDYPNING	LEDELSE
B1 Scenisk produksjon som samarbeids-metode	v/ Anne Gabrielle Sørensen	B2 Storgruppe-undervisning	F1 Flere modeller for fordypningsprogram/talentutvikling presenteres
		v/ Birgitte Grong	v/ Mattias Øhra
15.30 - 16.00	Pause - kaffe med frukt		"Suksesshistorier fra virkeligheten"
16.00 - 17.00	I plenum		Møter i faggrupper med problemstillinger
17.00 - 18.30	I faggrupper		
20.00	Festmiddag		

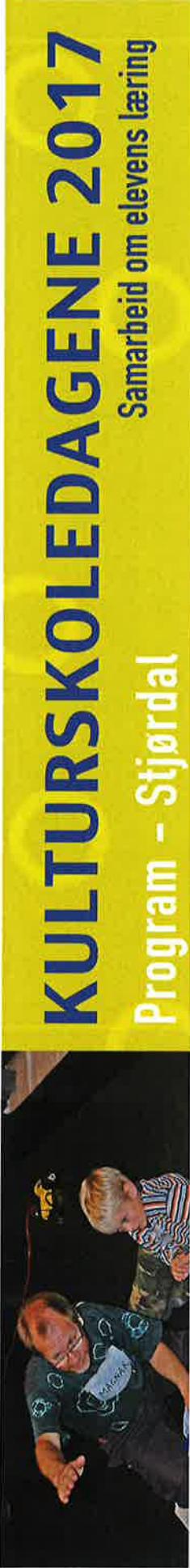
DAG 2 - Fredag 17. november i samarbeid med skolemøtet i Rogaland. Se program [HER](#)
| tillegg tre dagkurs på Bjergsted (Stavanger kulturskole)

DAGSKURS 1	DAGSKURS 2	DAGSKURS 3
FORMIDLING OG REGITRIKS I SCENE- PRODUKSJONER v/ Anne Gabrielle Sørensen	LÅTMAKERKURS v/ Askil Holm	MUSIKKLEK MED BARN 5 - 8 ÅR v/ Bente Bogen

Påmelding DAG 1 : til kulturskoleradet.no/påmelding
Kursavgift: 1600 kr inkl. overnatting og middag. Dagpakke: 725 kr

Påmelding DAG 2 : til Skolemøtet [HER](#)

Viktig: Husk å sende to påmeldinger, én for hver dag.

Torsdag 23. november. Quality Airport Hotel Værnes og Stjørdal kulturskole i Kimen kulturhus

- 10.00 - 10.30 Registrering
10.30 - 10.45 Velkommen / kunstnerisk
10.45 - 11.45 Åpningsforedrag - Samarbeid om elevens læring v/ Mattias Øhra
11.45 - 12.45 Lunsj

12.45 - 15.30 Parallelle sesjoner

BREDDEPROGRAM

- BP1**
Scenisk produksjon som samarbeids-metode
v/ Gro Lystad
- BP2**
Storgruppe-undervisning
v/ Birgitte Grong

FORDYPNINGSSPROGRAM

- BP3**
Kulturskolen som inkluderende arena
v/ Ellen Sibe Kråkenes, Alexander K. Plur og Ragnhild Skille
- F1**
Flere modeller for fordypningsprogram
• Stavanger v/ Marianne Solheim Moberg
• Bergen v/ Siv S. Høye

Kulturskolen i fremtiden 2

- P7**
Scenarioteknking
Kulturskolen i fremtiden
v/ Mattias Øhra

- 15.30 - 16.00 Pause
16.00 - 17.15 Parallelle sesjoner - Presentasjon av prosjekter / suksesshistorier fra virkeligheten

P4
Talentlab Fosen
v/ Tormod Gjersvold

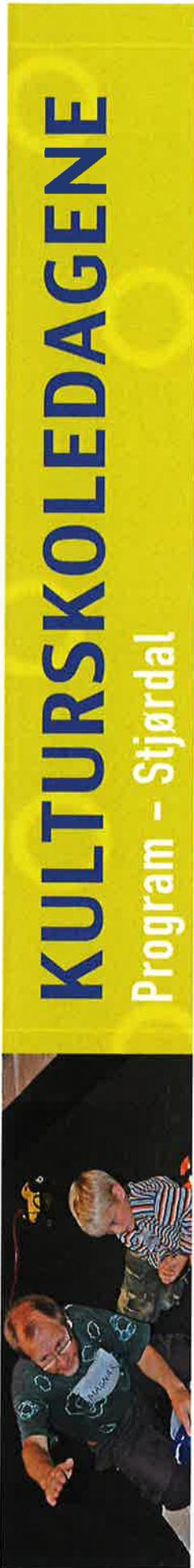
- P5**
Hvordan bygge korps for fremtiden
v/ Kjartan Klingen og Ingunn Quenild
- P6**
Akset kultur og skolesamfunn
v/ Marianne Vanem Sigrid Bjerkås

- P7**
Kulturskolen som lokalt ressursenter
v/ Toril Antonsen Aae

- P1**
Elektronisk dansemusikk
v/ Arild Følstad og Elisabeth Dalsaaune
- P2**
Arbeid med elever uten talentutviklings-tilbud
v/ Marit Laugen
- P3**
Kupp en klassiker
v/ Kristin Nordstrøm og Susanne Rasmussen

Festmiddag - Toastmaster: Karsten Selseth Landrø, rektor ved Stjørdal kulturskole.

20.00

Fredag 24. november

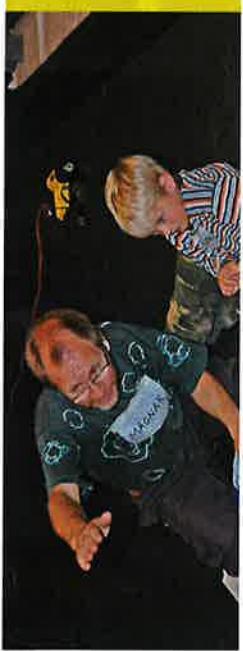
09.00 - 09.50 Foredrag - Kunnskap og fellesskap v/ Einar Øverenget
10.00 - 11.00 Parallelle fagkurs / workshops

MUSIKK	MUSIKK	MUSIKK	TEATER	DANS	VISUELLE KUNST	SKAP. SKRIVING
MU1	MU2	MU3	TE	DA	VK	SS
Musikalsk eventyr og usikkerhetens glede! v/ Tuomo Haapala	Låtmakerkurs v/ Askil Holm	Aspirantopplæring - Barnet som utgangspunkt v/ Birgitte Grong	Med eleven i fokus - Gruppen, individet og teateret v/ Ingeborg Dugstad Sanders	Kreativ dans som metode v/ Marina Jonsson	Kreative og kunstneriske skoleprosjekter v/ Widar Aspeli	Skapende skriving kan læres!
11.00 - 11.30 Pause / utsjekk 11.30 - 13.00 Parallelle fagkurs / workshops fortsetter						
Musikalsk eventyr og usikkerhetens glede!	Låtmakerkurs	Aspirantopplæring - Barnet som utgangspunkt	Med eleven i fokus - Gruppen, individet og teateret	Kreativ dans som metode	Kreative og kunstneriske skoleprosjekter	Skapende skriving kan læres!
13.00 - 13.25 Kunstnerisk avslutning med Tuomo Haapala 13.25 - 14.00 Lunsj og vel hjem!						

Påmelding:
Kursavgift:
Påmeldingsfrist:
Sted:

kulturskoleradet.no/påmelding

Full pension begge dagene: 2325 kr. Dagpakke inkl. lunsj: 725 kr
Fredag 27. oktober
Quality Airport Hotel Værnes og Stjørdal kulturskole i Kimen kulturhus

KULTURSKOLEDAGENE 2018

Samarbeid om elevens læring
Program - Hamar

Onsdag 3. januar. Scandic Hamar

10.00 - 10.30 Kaffe og registrering
10.30 - 11.10 Åpningsforedrag - Kunnskap og fellesskap v/ Einar Øverengset
11.15 - 12.00 Foredrag - Samarbeid om elevens læring v/ Mattias Øhra
12.00 - 13.00 Lunsj

13.00 - 15.30 Parallelle sesjoner (Pause kl. 14.00 - 14.30)

BREDDEPROGRAM

B1 Sceniskproduksjon som samarbeids-metode v/ Gro Lystad	B2 Storgruppe-undervisning v/ Birgitte Grong	B3 Kulturskolen som inkluderende arena v/ Sissel Persen, Alexander K. Plur, Ellen Sibe Kråkenes og Ragnhild Skille	FP1 Erfaringsspredning med gode eksempler fra: • Stavanger kulturskole v/ Marianne S. Moberg • Follopilote v/ Alexander Krohg Plur	LEDELSE LE1 Fremtidens kulturskole, samarbeid v/ Mattias Øhra
--	--	--	---	---

15.30 - 16.00 Pause med kaffe og frukt
16.00 - 17.00 Parallelle sesjoner

SUKSESSHISTORIER FRA VIRKELIGHETEN

17.00 - 18.30 Kommune-grupper

MULIGHET FOR ARBEID I KOMMUNE-GRUPPER

19.30 Festmiddag

KULTURSKOLEDAGENE 2018

Program - Hamar

Torsdag 4. januar

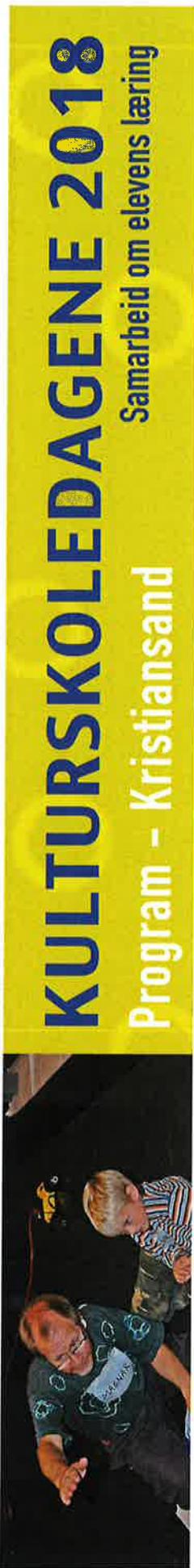
09.00 - 11.00 Parallelle workshops / fagkurs - KUNSTNER OG PEDAGOG

MUSIKK	MUSIKK	MUSIKK	TEATER	DANS	VISUELLE KUNST	SKAP. SKRIVING
MU1	MU2	MU3		DA	VK	SS
Musikalsk eventyr og usikkerhetens glede!	Låtmakerkurs	Folkemusikk	Med eleven i fokus - Gruppen, individ og teateret v/ Frøydis Rui-Rahman	Kreativ dans som metode v/ Annette Brandanger	Kreative og kunstneriske skoleprosjekter v/ Marina Jonsson	Skapende skriving kan læres v/ Dag Larsen
v/ Tuomo Haapala	v/ Askil Holm	v/ Ragnhild Knudsen				
11.00 - 11.30	Pause / utsjekk					
11.30 - 12.45	Parallelle workshops / fagkurs fortsetter					
Musikalsk eventyr og usikkerhetens glede!	Låtmakerkurs	Folkemusikk	Med eleven i fokus - Gruppen, individ og teateret	Kreativ dans som metode	Kreative og kunstneriske skoleprosjekter	Skapende skriving kan læres
12.50 - 13.15	Kunstnerisk avslutning med Tuomo Haapala					
13.15 - 14.00	Lunsj og vel hjem!					

Påmelding:
Kursavgift:
Påmeldingsfrist:
Sted:

kulturskoleradet.no/påmelding
 Full pensjon begge dagene: 2325 kr. Dagpakke inkl lunsj: 725 kr

Fredag 1. desember
 Scandic Hamar

Torsdag 4. januar. Clarion Hotel Ernst

- 10.00 - 10.30 Kaffe og registrering
10.30 - 11.10 Åpningsforedrag - Kunnskap og fellesskap v/ Einar Øverengen
11.15 - 12.00 Foredrag - Samarbeid om elevens læring v/ Mattias Øhra
Felles foredrag / fellessamlinger foregår i Plenumsal, konferanseavdeling i underetasjen.
12.00 - 13.00 Lunsj
13.00 - 15.30 Parallelle sesjoner (Pause kl. 14.00 - 14.30)

BREDDEPROGRAM		FORDYPNINGSPROSJEKT	LEDELSE
Rom: Shuffle 2 (hovedetg.)	Rom: Shuffle 1 (hovedetg.)	Rom: Plenumsal	Rom: i2 (konferanseavd.)
B1 Scenisk produksjon som samarbeids- metode v/ Gro Lystad	B2 Storgruppe- undervisning v/ Birgitte Grong	B3 Kulturskolen som inkluderende arena Vigdis Glømmen, Alexander K. Plur og Anders Rønningen	Fremtiden starter nå! v/ Mattias Øhra v/ Alexander Krohg Plur
15.30 - 16.00 16.00 - 17.15	Pause med kaffe og frukt Fellesamling		
			SUKSESSHISTORIER FRA VIRKELIGHETEN - Plenumsal
			Festmiddag med kulturelt vorspiel. (Dørene åpner kl 19.20) - Plenumsal
			19.30

KULTURSKOLEDAGENE 2018

Program - Kristiansand

Fredag 5. januar

09.00 - 11.00 Parallelle fagkurs / workshops - KUNSTNER OG PEDAGOOG

MUSIKK 1	MUSIKK 2	MUSIKK 3	MUSIKK 4	TEATER	DANS	VISUELLE KUNST	SKAP. SKRIVING
Rom: Plenumsal	Shuffle 1 (hovedetg.)	Shuffle 2 (hovedetg.)	Rom: i3 (konferanseavd.)	Rom: i4 (konferanseavd.)	Rom: Speisal (hovedetg.)	Rom: i2 (konferanseavd.)	Rom: Track1 (hovedetg.)
Musikalsk eventyr og usikkerhetens glede!	Aspirant- opp læring. Barnet som utgangspunkt	Låtmakerkurs	Folkemusikk	Med eleven i fokus. - Gruppen, indivi- det og teateret	Kreativ dans som metode	Kreative og kunstneriske skoleprosjekter	Skapende skriving kan læres!
v/ Tuomo Haapala	v/ Birgitte Grong	v/ Askil Holm	v/ Ragnhild Knudsen	v/ Freydis Rui- Rahman	v/ Annette Brandanger	v/ Marina Jonsson	v/ Dag Larsen
11.00 - 11.30	Pause / utsjekk						
11.30 - 12.45	Parallelle fagkurs / workshops fortsetter						
Musikalsk eventyr og usikkerhetens glede!	Aspirant- opp læring. Barnet som utgangspunkt	Låtmakerkurs	Folkemusikk	Med eleven i fokus. - Gruppen, indivi- det og teateret	Kreativ dans som metode	Kreative og kunstneriske skoleprosjekter	Skapende skriving kan læres!
12.50 - 13.15	Kunstnerisk avslutning med Tuomo Haapala - Plenumsal						
13.15 - 14.00	Lunsj og vel hjem!						

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK/PROSJEKT/OMRÅDE	LEDERKONFERANSEN 2017 – LEDELSE OG STYRING FOR KVALITET
ANSVARLIG	MERETE WILHELMSEN

MÅLSETTING	Målet er å øke kompetansen hos kulturskoleledere generelt og innen ledelse av implementeringsarbeidet med organisasjonens nye rammeplan. Skape en konferanse skreddersydd for kulturskolens ledere og skoleeiere i tråd med organisasjonens styringsdokumenter.
RESULTAT	Kulturskolens lederkonferanse er den årlige møteplassen for kulturskoleledere, kulturpolitikere og kulturledere. I løpet av to dager presenterer vi det viktigste som skjer på kulturskolefronten i Norge. Overskriften på Lederkonferanse 2017 var: « <i>Ledelse og styring for kvalitet</i> ». Keynotes: <ul style="list-style-type: none"> • Linn Marie Holvik, dir.Kulturtanken: «<i>Kvalitet i endringsprosesser</i>» • Magnus Thue, statssekretær KD – innlegg i forbindelse med overrekkelse av Årets kulturskolekommune til Ås kommune • Alexander Stökl, Landslagstrener Hopp: «<i>Hvordan bygge et lederteam?</i>» • Halvor Inge Bjørnsrud, professor HSN: «<i>Ledelse for delingskultur</i>»
TILTAK	Et tiltak i samarbeid med KS og Norges musikkhøgskole for å heve kompetanse hos kulturskolens ledere og skoleeiere i forhold til kulturskolen som skoleslag i kommunen.
OMFANG/ ORGANISERING	To-dagers konferanse på Norges musikkhøgskole i Oslo med 150 deltakere fra hele landet. Deltakerne ble fikk muligheter til innspill via Menti.
KOMMENTARER	Svært gode tilbakemeldinger på evalueringen.
VEDLEGG	Program Lederkonferansen 2017

LEDERKONFERANSEN 2017 – Ledelse og styring for kvalitet

Norges musikkhøgskole Oslo, Lindemansalen

Konferansevert: Torkel Øien

Torsdag 20.4.2017	Program
10:00	Kunstnerisk Åpning
10:05	Sammen om læring og ledelse Kvalitet i endringsprosesser
10:15	Peter Tornquist, rektor Norges musikkhøgskole Lin Marie Holvik, direktør i Kulturtanken (se egen omtale)
11:00	Kunstnerisk innslag fra Kongsberg kommune (Årets kulturskolekommune 2016)
11.10	Innlegg av statssekretær Magnus Thue Utdeling av prisen Årets kulturskolekommune 2017
11.40	Magnus Thue, statssekretær i Kunnskapsdepartementet Utdeling v/ Nils R Sandal, styreleder i Norsk kulturskoleråd, og statssekretær Magnus Thue
12:00	Takketale mottakerkommune LUNSJ
13:00 - 16:00	1.Kultur for framtida 2.Ledelse og styring for kvalitet.
	Marlen Faanness, seniorrådgiver i KS-konsulent Ann Evy Duun, rådgiver og prosjektleder KS (se egen omtale)
16:00	Konferanseslutt dag 1
17:00	Konferansemiddag Separat påmelding i påmeldingssystemet
19:30	ECMA-åpningskonsert Norges musikkhøgskole Lindemansalen

Fredag 21.4.2017	Program	
09:00	Kunstnerisk innslag	IRIS -prosjektet
09:15	Hvordan bygge et vinnerteam?	Alexander Stöckl, leder for det norske hopplandslaget (se egen omtale)
10:15	Pause med rundstykke	
10:45 – 11:15	Kunstnerisk innslag	Nordeaprosjektet KULTUR
11:15 – 12:30	Ledelse for delingskultur	Halvor Inge Bjørnsrud, professor i pedagogikk Høgskolen i Sørøst-Norge (se egen omtale)
12:30 – 12:45	Avslutning	Erling Lien Barlindhaug, direktør for utdanning i KS
13:00	Lunsj	
14:00	SLUTT	

NORSK KULTURSKOLERÅD FOKUSGRUPPE FOR LANDSTINGSVEDTAK 5.1. – FLYKTNINGER OG KULTURSKOLEN

Melding til Landsstyremøtet 2018 i form iverksetting av strategiplan for landstingsvedtak 5.1 Flyktninger og kulturskolen
Skjematiskk oversikt over foreløpig aktivitet i tråd med tiltakene i strategiplanen:

Mai 2018

Innsatsområde og Delmål	Tiltak	Aktivitet
1	1a	<p>Opprette fokusgruppe som følger og bidrar i prosessen videre</p> <p>Kjenne til systemer for samarbeid innad i kommunene</p> <p>Kjenne til og formidle kompetansehevende tiltak</p> <p>Kartlegge aktivitet og kompetanse i kulturskolene og gjøre dette tilgjengelig</p>
		<p>Fokusgruppa for iverksetting av strategiplanen har det første året bestått av rådgiverne Anders Rønning, Ann Synnøve Bendiksen og Ragnhild Skille. Fokusgruppemøter har vært avholdt hver tredje/fjerde uke</p> <p>Første oppgave var å utarbeide fremdriftsplan for året med prioritering av tiltak fra planen og et budsjett for 2018</p> <p>Det jobbes kontinuerlig med dette – og dette er også noe av det vi har prøvd å bringe viderutl våre kolleger, bla. gjennom ansattsamlingen sist februar og gjennom konferansen =Vi</p> <p>Stadig telefon- og mailsupport til kommuner</p> <p>Mange kommuner ønsker å vite mer om inkluderende tiltak og arbeidsmetoder i sine kulturskoler</p> <p>I første omgang har dette handlet om Fargepillmetoden og spørsmål om hvor vi søker finansiering til ulike tiltak</p> <p>Har begynt prosessen med å kartlegge hva som skjer av aktivitet på fokusområdet i landets kommuner der kulturskolen har en sentral rolle og kan være en ressurs for det videre arbeidet</p> <p>Spørsmål skal videre utarbeides og sendes ut i en spørreundersøkelse</p> <p>Dette arbeidet skal ha prioritert ved oppstart høst 2018</p>
		<p>Arrangere kurs for ansatte (gjennom kurs/informasjon fra f.eks. IMDI og NAFO)</p> <p>Samle informasjon om hva som skjer til eksempeksamling</p>
	1b	<p>Delta på kurs for ansatte (gjennom kurs/informasjon fra f.eks. IMDI og NAFO)</p> <p>Holde seg oppdatert og engasjert</p>
		<p>Konferansen = Vi i Larvik 2018 ble gjort tilgjengelig for alle ansatte og alle ble bedt om å delta som et ledd i å få en viss basiskunnskap i tematikken.</p>
		<p>Intern kompetanse i kulturskolerådet</p>

			Kompetanse i kulturskolen
2a	Økt kjiennskap til relevante aktører i egen kommune for lokalt samarbeid og styrking av kulturskolen som lokalt ressurscenter	Etablere ordning for insentivmidler til kulturskoler for at de skal kartlegge og ha dialog med aktører innad i egen kommune som et utgangspunkt for et styrket kommunalt samarbeid	<p>Insentivmidler til inkluderingsarbeid i kulturskoleregí ble utlyst og 15 søknader ble imøtekommert våren 2018 Disse 15 har fått insentivmidler i 2018:</p> <p>Gjøvik, Sør-Aurdal, Vågå og Øystre Slidre (Oppland) Elverum (Hedmark) Skedsmo (Akershus) Larvik (Vestfold) Sandnes (Rogaland) Bømlo og Fjell (Hordaland) Bremanger og Flora (Sogn og Fjordane) Indre Fosen (Trøndelag) Rana og Vefsn (Nordland)</p>
2b	Økt kompetanse hos kulturskoleledere og -lærere for å drive inkluderingsarbeid i egen kommune	<p>I alt søkte 43 kulturskoler om å få tildelt insentivmidler til arbeid med fokus på inkludering.</p> <p>Det er i første omgang avgitt 10.000 kr for 15 kulturskoler årlig.</p> <p>Det vil være opp til den enkelte kulturskole hvordan midlene disponeres, men kulturskolerådet tenker at denne økonomiske støtten først og fremst er et bidrag for kulturskolene å kjøpe tid til å bli kjent og skape kontakter i egen kommune. Oppfølging blir å høre hvordan midlene er brukt og hva det resulterte i.</p>	<p>I alt søkte 43 kulturskoler om å få tildelt insentivmidler til arbeid med fokus på inkludering.</p> <p>Det er i første omgang avgitt 10.000 kr for 15 kulturskoler årlig.</p> <p>Det vil være opp til den enkelte kulturskole hvordan midlene disponeres, men kulturskolerådet tenker at denne økonomiske støtten først og fremst er et bidrag for kulturskolene å kjøpe tid til å bli kjent og skape kontakter i egen kommune. Oppfølging blir å høre hvordan midlene er brukt og hva det resulterte i.</p>
		<p>Samarbeide med UH-sektor om opprettelse og videreutvikling av utdanninger, etterutdanninger og praksisarenaer rettet mot kulturskolen</p>	<p>For første gang under den Nordiske samlingen i Århus møtes Kil-forsk med ca 20 forskere. Som forskere i Kilforsk kan man 1) legge til rette for forskning og utvikling sammen med prosjektet, altså bidra inn i aksjonsforskningsprosesser sammen med enkeltkommuner eller sammenslutning av kommuner, ut i fra land, eller ut fra ønske om spesiell tematikk. Ved dette utgangspunktet er det viktig at feltet selv er deltagende både som med-forskere og ikke minst i å identifisere de områdene man trenger forskningsfokus på</p> <p>2) forsker på, eller bidra med kunnsapsproduksjon og -formidling som er relevant for det nordiske prosjektet. Her er tilknytningen til kulturskolene og kommunene som deltar i det Nordiske prosjektet svakere, men man bidrar inn i forskerfellesskapet og skriver fram kunnskap under tematikk under tematikk som er relevante for deltagerne, og som kan passe inn i en antologi.</p>
		<p>Legge til rette for møteplasser alene eller i samarbeid med andre</p>	<p>I samarbeid med Stiftelsen Fargespill og Larvik kommune ble konferansen = Vi planlagt og gjennomført i Larvik med veldig godt deltakeroppmøte i mars 2018. Konferansen er tenkt lagt til et nytt sted i samarbeid med en annen kommune neste år. Mye av tematikken på denne konferansen handlet om tilbydere og mulige samarbeidsparter for kulturskolene i det videre inkluderingsarbeidet</p>
		<p>Tilrettelege for samarbeid mellom kulturskoler med fokus på kompetanseheving</p>	<p>Nettverksbygging med tematikken «Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfunnet» planlegger vi som en del av veiledningsarbeidet fra høsten 2018.</p>

	<p>å bidra til utviklingsarbeid innen fokusområdet</p> <p>Samarbeide om forsknings- og utviklingsprosjekt (f.eks. Finntut, EU-midler, Forskningsrådet)</p> <p>2c Styrket delingskultur mellom kulturskoler</p>	<p>Deltakelse konferanse Wien/ Universität für Musik und darstellende Kunst En felles nordisk presentasjon. Aktivert et europeisk samarbeid med større fokus på inkluderingsansvaret hos kulturskolene i de ulike landene. Initiert et felles nettverk med mål å planlegge en større EUsøknad – Horizon 2020</p> <p>Utvikle og drifte ressursdatabase på kulturskoleradet.no</p> <p>Legge til rette for økt erfaringsutveksling mellom kulturskoler i Norge</p> <p>Legge til rette for økt erfaringsutveksling mellom kulturskoler i Norden</p>	<p>Nettverksbygging med tematikken «Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfunnet» planlegger vi som en del av veiledingsarbeidet fra høsten 2018</p> <p>Etablert et felles nordisk prosjekt basert på aksjonslæring som metode mellom kulturskoler i Norge, Sverige og Danmark; «Kulturskolen som inkluderende kraft i lokalsamfunnet» - KIL Fra Norge deltar kulturskoler fra Tromsø, Malmø, Larvik og Ringerike. Økonomisk støtte til prosjektet gjennom Norsk kulturråds prosjekt «Inkluderende kulturliv i norden» Prosjektet har en varighet fra des 2017 til des 2019 – med fem samlinger planlagt Prosjektet har også etablert et felles delingssted på nettet – under Basecamp Deltatt på «Konferens om vårt framgangsrikt integrasjonsarbeite» i Åre. Info til kulturskoleledere fra Jämtland – ang 5.1 og strategiplanen Anders holdt foredrag og drøftet flerkulturell kompetanse hos kulturskolelærere under Nordic Intercultural Communication conference, 23-25 November, 2017, Jyväskylä, Finland.</p> <p>Deltatt på Nordisk kulturpolitisk dag - Stockholm: «Vem får vara med» - jan 2018 Deltatt på Nordisk kulturskolekonferanse med tematikken «Inkludering og barn på flykt»</p> <p>Kontinuerlig arbeid</p>
3	<p>3.a Oversikt over kompetansemiljø og tilbydere som kan ha relevans for kulturskolene innen fokusområdet:</p>	<p>Kartlegge kompetansemiljø og aktører i feltet som har relevans for kulturskolene og giøre dette tilgjengelig</p> <p>Legge til rette for møteplasser mellom kompetansemiljø</p>	<p>Legge til rette for møteplasser mellom kompetansemiljø</p> <p>Konferansen =Vi er etablert og ertenkt Etjenomført som en årlig konferanse på ulike steder i landet. Ble for første gang arrangert i Larvik 14. og 15. mars 2018 - av Norsk kulturskoleråd i samarbeid med Stiftelsen Fargespill og Larvik</p>

	kulturskoler og kompetansemiljø	komune. I målgruppa for denne konferansen fins blant annet kulturskolenes lærere, ledere og eiere. Videre aktører kulturskolene samarbeider med, kommuner som driver med farge spill og ansatte innen UH-sektoren Har deltatt med foredrag og verksted på alle 5 kulturskoledagene 17/18 med fokus på hovedutviklingsområdet Flyktninger og kulturskolen.
		Har tilrettelagt parallellesjon der både NAFO (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring) og Ås Kulturskole (ressurskulturskole i arbeidet for inkludering) var bidragsytere. Norsk kulturskoleråd informerte om arbeidet med 5.1., tiltak i strategiplanen og ledet også en prosess for erfaringsdeling.
3.b Formalisiert forankring av fokusområdet	Arbeide for at kulturskole inkluderes i Ut danningsgdirektoratets oppdragsbrev til NAFO	Ikke lengre aktuelt da NAFO (Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring) – og heller ikke de andre nasjonale sentrene – får oppdragsbrev lengre fra direktoratene, men skal sortere direkte under eget universitet og i samarbeid med dem konkretisere videre tiltak og arbeidsoppgaver. Ikke desto mindre viktig da å ha inngått dette nære samarbeid med NAFO i denne henseende – siden vi nesten ikke visste om hverandre på forhånd.
	Vurdere tiltak for fokusområdet i aktuelle samarbeidsavtaler	Planleggingsmøte med Kulturtanken og Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen – også med tanke på felles tiltak for å underbygge strategiplanen for 5.1 – også for Kulturbarn 0-8 – Dette er tilbakevendende tematikk på alle våre samarbeidsarenaer.
	Inkludere fokusområdet i KS' medlemsdialog	
3.c Økt oppmerksomhet på kulturskolens rolle innen fokusområdet hos miljøer og aktører som har erfaring og kompetanse på området	Invitere til dialog med aktører og kompetansemiljø	Det er opprettet en referansegruppe for prosjektet Alle potensielle institusjoner som ble invitert inn i gruppa takket ja. Gruppa har avholdt ett møte – neste møte blir i aug 2018 Nasjonalt Senter for Flerkulturell Opplæring (NAFO) Sissel Persen Kulturtanken Ragnhild Bøhle Kulturrådet / Inkluderende kulturliv i Norden Silje Elkemo Sande KS Ann Evy IMDI Hamzah Ahmed Nordahl-Rajpoot Hvi.no Silje Valde Onsrød, Rana Kulturskole Kristine Rønning I tillegg deltar styremedlem i Norsk kulturskoleråd sentralstyre, Alexander Krogh Plur sammen med rådgiverne Anders Rønning og Ragnhild Skille i gruppa
		Møte med JMNorway ang «It takes a village» - prosjekt mellom JMNorway og kulturskolen i Hamarøy og Oslo Følges opp Møte med NMIF
	Eksterne kompetansemiljø	Møte med Peacepainting – Peacepainting er en uavhengig stiftelse som organiserer flerkulturelle møter med intuitive maleverksteder for barn og ungdom. Involvering av initiativtakerne i =Vi konferansen for videre info til kulturskolen

Trondheim - mai 2018
Ragnhild Skille
rådgiver
Norsk kulturskoleråd

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	SKAPENDE SKRIVING – ORDKUNST
AVDELING	
ANSVARLIG	ELIN KVERNMOEN
SUM	KR 55 000,-

MÅLSETTING	Gjennom en skolering til fagpersoner som ønsker å samarbeide med kulturskoler gjennom undervisning i skapende skriving vil det fokuseres på: <ul style="list-style-type: none"> • legge vekt på opplæring i og drøfting av hvordan faget Skapende skriving kan gjennomføres i ulike kulturskoler • få flere og ulike eksempler og metoder som kan fungere som skrivelek og kreative igangsettere • hva som skal til for å styrke elevenes oppmerksomhet og iakttakelsesevne gjennom lesing/lytting • prøve ulike måter som kan stimulere fantasi og undring • tilrettelegge for publisering og presentasjoner av elevtekster på ulike arenaer • og altså øvelser og måter for å gjennomføre flerfaglig/tverrfaglig samarbeid
TILTAK	<p>Dette er et samarbeid mellom Norsk kulturskoleråd og Norsk Barnebokinstitutt (NBI). Instituttets utdanningsleder Dag Larsen har stått for undervisningen. NBI har en sterk kompetanse på utdanning av forfattere, og holder også mange skrivekurs av dette slaget.</p> <p>Det har ikke vært et krav at deltagerne på kurset skal være ansatt i en kulturskole. Men et av kriteriene for å motta tilbuddet, er at de må ha opprettet en avtale med en kulturskole for å starte et tilbud innen skapende skriving. Deltagerne kan være f.eks. lærere, rektør, bibliotekar, forfattere, billedkunstner, journalist, illustratør, osv. osv. Noen har jobbet med tekst tidligere, andre er ganske ferske. Til felles har de at de ønsker å jobbe med ordet sammen med barn og unge i kulturskolen.</p> <p>Kurset er praktisk, deltakerne har lært seg ulike verktøy for skriving, fra intuitiv tekst til skriveformer som kan brukes i undervisning i kulturskolen. I mindre grad har de vært innom sjangerbruk. Eksempler på tverrfaglige muligheter er gitt større plass.</p> <p>Mellan kursdagene er det lagt til rette for frivillige oppgaver og et digitalt drøftingsrom der også kursleder har deltatt.</p>

RESULTAT	Et av kriteriene for å delta i skoleringen er at de forplikter seg til å starte et tilbud innen skapende skriving i en kulturskole skoleåret 2018 – 19. Norsk kulturskoleråd vil følge opp deltagerne på hvordan dette utvikler seg, samt høste erfaringer til videre tilbud innen faget.
OMFANG/ ORGANISERING	Kurstilbudet går over 3 samlinger med 2 dager pr. samling, og holdes i NBI sine lokaler i Oslo.
KOMMENTARER	Siden hver samling har gått over 2 dager, har deltagerne i skoleringen fått et godt samhold. De har inspirert hverandre, og kommer også til å holde på kontakten videre.
VEDLEGG	Kursbeskrivelse

Skapende skriving kan læres!

Skapende skriving er blitt et eget fag i kulturskolen. Men faget egner seg for samarbeid med andre i kulturskolen. For mange kulturskoler kan det være en god måte starte arbeidet med å få barn og ungdom til å bruke ordet i kunstnerisk sammenheng. I teater, musikk, visuell kunst og dans spiller ordet allerede en betydelig rolle. Ved å legge til rette for tverrkunstneriske uttrykk kan kulturskoler på en overkommelig måte gjennomføre betydelige deler av fagplanen for Skapende skriving.

Kurs !

For mange kulturskoler kan det være et behov for å skolere medarbeidere i Skapende skriving. Norsk Kulturskoleråd har derfor inngått et samarbeid om kurs med Norsk barnebokinstitutt (NBI), som driver en egen toårig forfatterutdanning i skrivekunst og litteraturformidling. (se www.barnebokinstituttet.no). Metodikken derfra tilpasses å lære kulturskolelærere å bruke verktøy som tilfredsstiller kravene til grunn – og kjerneprogrammet, ved bl.a. å

- legge vekt på opplæring i og drøfting av hvordan faget Skapende skriving kan gjennomføres i ulike kulturskoler
- få flere og ulike eksempler og metoder som kan fungere som skrivelek og kreative igangsettere
- hva som skal til for å styrke elevenes oppmerksomhet og iakttakelsesevne gjennom lesing/lytting
- prøve ulike måter som kan stimulere fantasi og undring
- tilrettelegge for publisering og presentasjoner av elevtekster på ulike arenaer
- og altså øvelser og måter for å gjennomføre flerfaglig/tverrfaglig samarbeid

Hvordan?

Kurset holdes på et månedlig todagers kurs (i alt seks dager) 2. og 3. november i år, og i 2018 25. og 26. januar og 15. og 16. mars. Kurset gjennomføres i NBI i Oslo, i lokaler tilknyttet Nasjonalbiblioteket.

Mellom kursdagene legges det til rette for frivillige oppgaver og et digitalt drøftingsrom der også kursleder deltar.

Kurset er *praktisk*, deltakerne lærer seg ulike verktøy for skriving, fra intuitiv tekst til skriveformer som kan brukes i undervisning i kulturskolen. I mindre grad læres sjangerbruk. Eksempler på tverrfaglige muligheter gis større plass.

Kurset gratis, men deltakerne må dekke reise og opphold. Varm lunsj kjøpes i Nasjonalbibliotekets kantine for en grei pris. Kurstdene er 10 – 16.

Kursleder er NBIs utdanningsleder, forfatter Dag Larsen, som også har arbeidet med skrivekurs for barn og ungdom siden 1982.

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK/PROSJEKT/OMRÅDE	KOR ARTI' DIGITAL
PROSJEKTNR/AVD.	590
ANSVARLIG	BÅRD HESTNES
SUM	

MÅLSETTING	Målet med Kor Arti' digital er å skape en kulturell opplevelse der ny teknologi fremmer tradisjoner, musikkarv og interesse for sang. Digital læring er innført i skolen, men flere erfarer at det mangler både kunnskap og forståelse for å gjøre dette hjelpeiddelet så veldig godt som det burde vært. Kor Arti' digital vil vise noen av de mulighetene som ligger i digital læring, både overfor elever, lærere og foreldre. Riktig bruk skal digital læring inspirere til ny kunnskap. Gitt god tilrettelegging vil verktøyet være attraktivt for alle brukergrupper, og i en kulturell sammenheng også åpne for at minoritetsgrupper lettere kan inkluderes i det norske samfunnet. Målet er å tilby en ny formidlingskanal, web-basert. slik at alle elever, lærere og foreldre i Norge har tilgang til et interaktivt pedagogisk opplegg i grunnskole, SFO, barnehage og kulturskole
RESULTAT	I overkant av 1400 skoler benytter den digitale nettutgaven av Kor Arti' i sin daglige undervisning. Norsk kulturskoleråd har i 2017 utvidet repertoaret til totalt 300 sanger som vi kan tilby skoleverket. Vi har også tilrettelagt 9 potpourrier med musikk og tekst som er synkronisert for avspilling via web. Det ligger også ute mye bra norsk stoff som kan benyttes i forbindelse med tverrfaglig jobbing og språkopplæring.
TILTAK	Læringsressursen kan brukes både på datamaskin og på skolens Smart Boards. Nettstedet inneholder : <ul style="list-style-type: none"> • Sangtekst i 2 ulike visningsmodus • Søkerfunksjon på tittel, komponist, tekstforfatter og artist • Læringsressursen fungerer på nettbrett (iPad) og mobil) Det er også mulig å skru opp og ned melodistemme med en egen volumfader. Akkompagnementet har også eget volum slik at man kan velge å høre bare komp, melodi eller begge deler – brukeren bestemmer selv sin egen lydmix.
OMFANG/ORGANISERING	Vi kan, pr. i dag, opplyse om at svært mange skoler og kommuner benytter vår digitale nettutgave av Kor Arti' og stadig flere med Feide innlogging. Norsk kulturskoleråd har inngått avtale med UNINETT / Senter for IKT i utdanningen og er i dag godkjent Feide leverandør. Vi mottar daglig henvendelser fra kommuner og skoler om hvordan de kan få tilgang til vårt undervisningsverktøy noe som er en god bekrefteelse på at innholdet har truffet målgruppen svært godt.
KOMMENTARER	Det er utviklet en egen hjemmeside med beskrivelse og nyttig informasjon om denne digitale læringsressursen. Det er også utarbeidet en egen Hjelp – meny med nyttige tips om nettstedet. Denne er plassert på hovedsiden av nettstedet. Videre er det også opprettet en FAQ – meny, med ofte stilte spørsmål, som er svært nyttig for førstegangsbrukere og installasjon av Kor Arti' appen etc.. De fleste brukerne logger seg inn via Feide. Informasjonen om Kor Arti' finnes også på sosiale medier som Facebook og Twitter
VEDLEGG	For mer informasjon gå til http://www.korarti.no

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	DRØMMESTIPENDET
AVDELING	60/600
ANSVARLIG	LARS EMIL JOHANNESSEN
SUM	MIDLER FRA NORSK TIPPING

MÅLSETTING	<ul style="list-style-type: none"> • å synliggjøre den enkelte kulturskole i egen kommune • å bidra til at barn og unge som er engasjert i utøvende kulturaktiviteter blir synlige i samfunnet
TILTAK	<p>I første omgang er det kommunene som står for lokal nominering ved hjelp av gode verktøy tilgjengelig fra Drømmestipendets eget nettsted.</p> <p>Juryen består av tre deler, fagjury, fordelingsjury og til slutt en egen drømjury.</p> <p>Resultatet foreligger i begynnelsen av mai for kommunene som videre planlegger utdeling. Norsk Tipping og kulturskolerådet er tilstede på mange av utdelingene.</p>
RESULTAT	217 kommuner 344 nominasjoner
OMFANG/ ORGANISERING	<p>Det har i løpet av året blitt etablert en gruppe med 3 ansatte som jobber inn mot næringslivet. Dette for å styrke kompetansen i egen organisasjon og benytte kompletterende kompetanser på best mulig måte.</p> <p>I tillegg til lønnsmidler knyttet direkte til prosjektledelse av Drømmestipendet benyttes ressurser i Norsk kulturskoleråd i forbindelse med juryering, merkantile oppgaver, produksjon og kommunikasjon</p>
KOMMENTARER	<p>Vårt samarbeid med Norsk Tipping gir svært mange muligheter for synliggjøring ut over selve Drømmestipendet.</p> <p>Gjennom året bidrar mange av de Drømmestipendnominerte i ulike sammenhenger, både nasjonalt og lokalt.</p> <p>Drømmestipendet er et av Norsk kulturskoleråds beste verktøy for synliggjøring av barn- og unges kulturutøvelse, og et svært viktig bidrag i Norsk kulturskoleråds arbeid med å sette fokus på kommunenes arbeid med opplæring – og opplevelser innen kulturfag for barn og unge i kommunen.</p>
VEDLEGG	Dokumentasjon fra samarbeidet er å finne her .

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	NORDEA-PROSJEKTET KUL-TUR
AVDELING	60/600
ANSVARLIG	LARS EMIL JOHANNESSEN
SUM	MIDLER FRA NORDEA

MÅLSETTING	Gjennomføre et «kompetanseløft» i utvalgte kommuner etter søknad for å videreutvikle deres kapasitet og kompetanse innenfor produksjon og formidling.:
TILTAK	Gjennomføre følgende: <ul style="list-style-type: none"> • Prosjektledersamlinger • Kursdager for alle ansatte, i den enkelte kulturskole • Temadager for kulturskoler som ikke deltar i prosjektet • Lederprogram • Nasjonalt produsentnettverk for kulturskoleansatte • Talent møter mentor • Kulturskolebanken.no • Nordeas kulturskolepris
RESULTAT	Kommunen gir tilbakemelding på at «kompetanseløftet» har bidratt til utvikling på et viktig område og har fått større fokus enn tidligere i kulturskolen, samtidig som skoleeier gir utsyn for at kulturskolen etter hvert fremstår tydeligere som et kompetansesenter innenfor området i kommunen.
OMFANG/ ORGANISERING	Følgende kommuner avslutter «pulje 2» i 2017: Førde/Naustdal Hyllestad og Fjaler Stjørdal Kristiansand Tromsø Kongsberg Følgende kommuner skal inn i «pulje 3» frem til og med 2019. Bamble Stord Ski Oppegård Gloppen Fredrikstad
KOMMENTARER	Videre planer for verktøyet er å gjøre det tilgjengelig som en del av medlemstilbudene til kommunene og at det vil inngå som et obligatorisk verktøy for kommende kommuner i veilederportefølje 2.
VEDLEGG	Dokumentasjon fra samarbeidet er å finne i kulturskolebanken .

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	KULTURSKOLEKALENDER 2017
AVDELING	50
ANSVARLIG	FABIOLA CHARRY
SUM	

MÅLSETTING	<ul style="list-style-type: none"> • Synliggjøring av faget visuell kunst i kulturskolen, grunnskolen og i lokalt samfunn. • Kulturskolekalender skal benyttes som undervisningsmateriell, som et redskap for undervisning og ikke minst som inspirasjon og idébanken for lærer og elev. • Kulturskolekalender er et utstillingsvindu som speiler både bredden og kvaliteten i faget.
TILTAK	<ul style="list-style-type: none"> • Å kartlegge og dokumentere elevarbeider innen visuell kunst i hele landet • Å skape nettverk og tilhørighet med likesinnede • Å skape entusiasme og stolthet blant elevene og lærere ved å delta • Å være et speil av hva som foregår innen det visuelle kunstfaget i den norske kulturskolen
RESULTAT	<p>Rundt 75 kulturskoler sendte bidrag til kalenderen. 45 av disse fikk et bilde eller to publisert.</p> <p>Det ble trykt 1000 kalendere. 800 av disse ble solgt til kulturskolene. Resterende 200 ble benyttet som markedsføring av Norsk kulturskoleråd og faget visuell kunst i form av gaver delt ut i diverse arrangementer.</p>
OMFANG/ORGANISERING	<ul style="list-style-type: none"> • Juryen består av undertegnede og tidligere fagleder for visuell kunst i Trondheim kommunale kulturskole. • Juryering av kalender foregikk i november. • Kalender ble klar til distribusjon i begynnelsen av desember.
VEDLEGG	KULTURSKOLEKALENDER

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	ORGANISASJONSUTVIKLING - LANDSSTYREMØTE
AVDELING	10/125
ANSVARLIG	LARS EMIL JOHANNESSEN
SUM	

MÅLSETTING	I henhold til kulturskolerådets vedtekter (§ 3.2) skal det årlig avholdes et landsstyremøte.
TILTAK	Landsstyremøte avholdes i henhold til vedtekten.
RESULTAT	Det er avholdt landsstyremøte i 2017.
OMFANG/ ORGANISERING	Møtet ble avhold i Trondheim 6. – 7. juni i henhold til vedtekten.
KOMMENTARER	Dette var det første møtet i landsstyret siden de nye vedtekten ble vedtatt på Landstinget i 2016.
VEDLEGG	Protokoll fra landsstyremøte i 2017.

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	ORGANISASJONSUTVIKLING - SENTRALSTYREMØTER
AVDELING	10/150
ANSVARLIG	LARS EMIL JOHANNESSEN
SUM	

MÅLSETTING	I henhold til kulturskolerådets vedtekter (§ 3.3) skal organisasjonen ha et sentralstyre.
TILTAK	Det avholdes møter i sentralstyret i henhold til vedtekter og styreinstruks.
RESULTAT	Det er avholdt 7 styremøter i 2017.
OMFANG/ ORGANISERING	Styremøtene er avholdt i henhold til styreinstruks og har vært avholdt forskjellige steder i landet, og noen ganger i tilknytning til organisasjonens aktiviteter og behov for tilstedeværelse.
KOMMENTARER	
VEDLEGG	Sentralstyrets sakskart og protokoller finnes her .

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	REGIONALE TEAM
AVDELING	10/170
ANSVARLIG	RAGNHILD SKILLE
SUM	

MÅLSETTING	Å oppnå Norsk kulturskoleråds mål om å forsterke organisasjonens felles målsetting om en sterkere VI-følelse fordrer tett og hyppig kontakt mellom de ulike regionene. Teamkontakter for hvert team skal være med å oppfylle denne målsettingen
TILTAK	Jevnlige møter ut fra møteplan for erfaringsdeling, inspirasjon og ideutveksling i forhold til de ulike arbeidsoppgavene teamene har – bla. veiledning, kulturskoledager og arbeid med programområdene
RESULTAT	Kontinuerlig oppdatering og kjennskap til hvordan det jobbes i de ulike teamene.
OMFANG/ ORGANISERING	Møtevirksomhet ut fra oppsatt møteplan – avhengig av hvilke arbeidsoppgaver det til en hver tid arbeides med.
KOMMENTARER	En viktig arena for samskaping - for å bygge et felles kulturskoleråd.
VEDLEGG	

Report and Nordic declaration and petition on El Sistema Norden – a sustainable organization.

Abstract	1
About the project	2
Background/description	2
Idea of the project	3
Aim/purpose, achievements and advices	3
Partners	4
Measures	5
Possibilities and challenges, background for declaration and petition.	5
Summary	8
References	9

Abstract

The main purpose of the project has been to create a common platform for a Nordic El Sistema model through helping to provide good arenas for exchanging experiences between Nordic El Sistema teachers, helping Nordic El Sistema nucleos meet across national borders, helping to improve the expertise around a Nordic El Sistema perspective, and helping to create a joint Nordic foundation of El Sistema as a model. After discussions, the project's reference and project group have come up with the following issues as a starting point to define challenges and opportunities with El Sistema in a Nordic perspective:

- A) Why should we work with the El Sistema mindset in the Nordic region?
- B) Why should we work together with the El Sistema mindset in the Nordic region?

Defining several opportunities and challenges out of these issues, the report points on different recommendations rooted in Nordic research, as well as discussions and experiences on behalf of the reference and the project group.

About the project

The purpose of the project “El Sistema Norden” is to anchor the concept of El Sistema sat in a Nordic perspective in terms of sustainability in integration, children's rights, and music education. The project has received support of DKR. 250.000 from the Nordic Culture Fund. The project period extends through 2016 to October 2017. The project facilitates the exchange of teachers and nucleos, as well as meeting points for resource people within the El Sistema work in the Nordic countries, with local, regional and national politicians from Sweden, Norway, Denmark, and Finland, and also representatives from the University and College sectors. The project will end with a Nordic declaration and petition on El Sistema Norden.

Background/description

El Sistema exists in the Nordic countries Sweden, Norway, Finland, Denmark and Greenland. These programs have emerged based on local initiatives, different preconditions and in different ways. The core idea for all is inspired by El Sistema in Venezuela. Operating for a few years in the Nordic countries, representatives have started a process for possible coordinating measures across national borders within the Nordic region. These coordinating measures will focus on the establishment of a sustainable Nordic El Sistema model, based on shared values and a common starting point for the content of El Sistema.

The El Sistema model has existed in the Nordic region since 2010. Its source of inspiration is the Venezuelan El Sistema model, which has achieved high international recognition. The Venezuelan model was created by maestro José Antonio Abreu in 1975, with the ambition of contributing to and developing a positive social foundation in children's lives. In the words of Maestro José Antonio Abreu: «Music has to be recognized in the highest sense as an agent of social development, because it transmits the highest values, to express sublime feelings, solidarity, harmony and mutual compassion. Music has the ability to unite an entire community».

Orchestras and choirs play a central role in Venezuela, and this forms the basis of Nordic El Sistema models.

The Nordic countries' challenges differ from those in Venezuela. In the Nordic region, there are challenges related to integration of children with different ethnical backgrounds, growing poverty, a community with a strong focus on material values, etc.

"El Sistema" is a model that makes it possible to reach out to those who might not know about or do not have the opportunity to apply to/be a pupil in schools of music and performing arts or other musical training. Children and adolescents who most likely need:

- a tool for learning how to cooperate
- to develop one's full potential and improve one's sensibility
- good role models, both in terms of humanity and musicality
- a safe place to grow as a human being

Through an education in the Nordic El Sistema model, there is a focus on:

- using the music as a social tool for social and human development
- giving children and adolescents strong musical experiences and interaction skills
- using the music as a crucial factor for breaking poverty/social challenges/integrational challenges to find other ways of living
- giving children and adolescents human and musical role models

Idea of the project

To ensure a sustainable El Sistema program in the participating Nordic countries, it is beneficial to work with initiatives across national borders. The aim is to develop a model for all Nordic countries. The initiatives should contribute towards establishing a sustainable Nordic El Sistema organization, which in turn will lead to a sustainable El Sistema program for children in all Nordic countries.

Aim/purpose, achievements and advices

The main purpose has been to create a common platform for a Nordic El Sistema model through:

- Helping to provide good arenas for exchanging experiences between Nordic El Sistema teachers.
Achievement: the Side by Side festival and El Sistema Academy have been good arenas for exchanging experiences between teachers. The challenge is that it may be problematic for teachers to be out more than one day, as this might affect the teaching because there are no temporary staff who can follow up on this type of teaching.
Tips for further development: facilitate El Sistema Academy with one day's seminar in the respective Nordic countries.
- Helping Nordic El Sistema nucleos meet across national borders.
Achievement: The contacts for these exchanges have been made through the Side by Side festival and the El Sistema Academy conference, where the Side by Side festival in 2016 and 2017 itself has acted as the largest arena for nucleos meetings. In addition to this, nucleos meetings have been conducted amid schools and smaller groups.
Tips for further development: It may be good to facilitate bigger meetings in each country, such as smaller Side by Side festivals, in addition to further development of smaller meetings across national borders.

- Helping to improve the expertise around a Nordic El Sistema perspective.
Achievement: This has mainly been done through the members of the project and reference group in connection with their respective networks. It is further dependent upon these resource persons following up on the implementation of El Sistema Norden's petition and declaration.
Tips for further development: It has been challenging to get politicians from all countries in the reference group, and it might be more appropriate to recruit political ambassadors acting in their own networks.
- Helping to create a joint Nordic foundation of El Sistema as a model.
Achievement: This project period has served as an establishment of the type of network that will require more time to anchor in a Nordic perspective. It will require greater administrative resources dedicated to Nordic networking beyond the time each individual partner has contributed with through their resource persons.
Tips for further development: apply for continuation of the project El Sistema Norden – a sustainable organization, and create partnership agreements with relevant organizations and institutions in each country, as well as to ensure a minimum coordination resource in each country in addition to a project leader.

Partners

- The foundation El Sistema Sweden and selected municipalities in Sweden
- El Sistema Norway through the IRIS project/Norwegian Council for Schools of Music and Performing Arts
- El Sistema Finland/TEMPO
- El Sistema municipalities Denmark/DMKL
- Swedish Arts Schools Council

The reference group:

Päivi Laakso (FL), Lea Vartiainen (FL), Juha Ahvenainen (FL), Camilla Sarner (S), Ron Davis (S), Cecilia Magnusson (S), Gunilla Carlsson (S), Arne Boelt (DK), Christian Larsen (DK), Julie Heebøll (DK), Anders Rønningen (N), Rut Jorunn Rønning (N)

The project group:

Lea Vartiainen (FL), Juha Ahvenainen (FL), Camilla Sarner (S), Ron Davis (S), Christian Larsen DK), Julie Heebøll (DK), Anders Rønningen (N), Rut Jorunn Rønning (N)

Measures

Timetable

Time	Initiatives/measures
Nov. – Des. 2015	Project planning
March 2016	Project group meeting 1 (work group) - SKYPE
April 2016	Project group meeting 2 (work group) - SKYPE
April/May 2016	Information, invitation and establishing the project
June 2016 (15.-18. June)	Project group meeting 3, 17/6 and Partner nucleos 1 Sweden/Greenland/Norway/Denmark/FinlandSide by Side
October 2016 (27.-30. October)	Teacher exchange/partner nucleos 2 between Denmark and Norway, IRIS Festival/Lighthouse 2016
February 2017 (02.02)	Reference group meeting 1 and project group meeting 4 in Stockholm/teacher exchange 2 Stockholm/El Sistema academy conference (competence development)
June 2017	Reference group meeting 2 in Gothenburg/ Project group meeting 5 in Gothenburg/El Sistema conference in collaboration with Side by Side/ Partner nucleos 3 Sweden/Greenland/Norway/Denmark/Finland/Side by Side
2017	Partner nucleos 4, 5, 6 Finland/Sweden/Denmark/ Norway
September 2017	Completion declaration and petition
September 2017 (25.-26. September)	Evaluation meetings project group and reference group during Nordic conference for music- and culturschools in Oslo
September 2017	Final evaluation and report

Possibilities and challenges, background for declaration and petition.

After discussions, the project's reference and project group has come up with the following issues as a starting point to define challenges and opportunities with El Sistema in a Nordic perspective:

- C) Why should we work with the El Sistema mindset in the Nordic region?
- D) Why should we work together with the El Sistema mindset in the Nordic region?

The inspiration that has led to El Sistema training in the Nordic countries, and many other countries in the world, comes from Venezuela. In Venezuela, this training model has actively been used to save children from poverty and crime. Common to the Nordic countries, the focus is to reach out to children who usually do not have access to interaction and to learn to play an instrument. In many cases, there are children from families with limited financial resources, but there may also be children with socially challenging conditions linked to for example integration, substance abuse, or other forms of abuse and neglect. In the Nordic countries, in many cases El Sistema-related education has been found to serve as a tool for children's and adolescents' upbringing by protecting all children's rights, giving children self-esteem, contributing to equality, contributing to democracy

and freedom of speech, creating better interaction and integration. It can also provide better learning, inclusion, and well-being in school. Below, and further in the report's last chapter, it is referred to scientific articles and surveys done in Sweden and Denmark, substantiating these described experiences.

Opportunities through El Sistema-inspired programs in the Nordic region:

- **Common platform/understanding of social living conditions, privileges, challenges, inspiration.**
Research communities in Sweden have pointed out that El Sistema may contribute to social sustainability in Malmö. This is further discussed in the project group and is viewed as applicable to the entire Nordic region, given the same social conditions. Larger and wider networks create opportunities. More children get the possibility to feel affiliation through being part of an El Sistema-inspired training program.
- **Better interaction and integration for immigrants.**
Eva Sæther and Åsa Bergmann, both Swedish researchers, describe music as a tool to unite. They show this through discussions and interviews with teachers and leaders within El Sistema-inspired programs in Sweden. Among other things, the orchestra is described as a miniature of society, where everybody can take part in creating a cross-cultural dialogue that contributes to contact between people of different backgrounds.
- **Better learning, inclusion and well-being in school.**
Finn Holst, Danish researcher, refers to Global Reviews of El Sistema-inspired programs, showing results of 277 projects in 58 countries. Noteworthy results he draws out as his research base are that the programs support the participants' social, emotional, and cognitive well-being and development, as well as how the children perform purely academic. Similar results are pointed out in follow-up research to the German JeKi program (Jedes Kind ein Instrument).
- **Cross-country cooperation will create a solid platform to help children grow up, protect children's rights, give children confidence, contribute to equality, democracy and freedom of speech.**
The project and reference group has discussed the importance of cooperation through different networks across the Nordic region, with its similar social structures and living conditions, and how it can strengthen the individual El Sistema-inspired programs in the respective countries.
- **Exchange experience and knowledge across national borders also with politicians.**
Throughout the project period, it is perceived that the potential for sharing the knowledge

and experiences from the work with El Sistema-inspired programs in the Nordic region is great. Also, it is a task and a responsibility that the resource persons who know the opportunities experienced so far through El Sistema-inspired training programs must take. One possibility to create political networks could be to facilitate an “El Sistema ambassador” scheme at a Nordic and national level.

Challenges so far with El Sistema-inspired programs in the Nordic region:

- **Lack of funding.**
Many of the El Sistema-inspired programs depend on local municipal economics without allocated funds. This leads to great uncertainty concerning the predictability of El Sistema-inspired programs.
- **Schools depend on leaders' knowledge.**
UNESCO launched an international comparative survey, a survey on conditions and cases in different countries, that resulted in The Wow Factor of Anne Bamford. One of the main findings was that art education must be assessed in relation to how it is executed. Among other things, the importance of active partnerships between schools and cultural institutions, and between teachers, artists, and the local community, is emphasized. Furthermore, cooperation is a pinpointed factor, as well as an inclusive approach with the opportunity for all children to participate.
- **How to view opportunities and scope of action in budget.**
There are many different public schemes, both through state and municipality, which through different perspectives can benefit children.
- **How to use El Sistema as a tool for achieving better results in schools.**
It takes time to anchor research-based knowledge about of music and other aesthetic subjects' influence on children's learning.
- **It takes time to establish solid networks across national borders.**
In addition, the Nordic network needs time to establish and anchor itself in the respective countries.
- **Visibility of El Sistema as a tool for children's and adolescent's upbringing conditions.**
Many things may indicate that too few know the opportunities underlying the El Sistema-inspired programs in children's and adolescent's upbringing conditions.

Recommendations, background for declaration and petition.

In a Nordic perspective, equal challenges are shared in society. We can learn from each other how to

work best within the Nordic cultural context, how to cooperate and learn from each other in organisational development; by supporting each other in the development of the work and to collaborate on education, research and training through:

A) Establishing different networks:

- ✓ Political, organisational level and management level focusing on developing models for sustainable funding and establishing programs for teachers' education
- ✓ Teacher level focusing on development of models of pedagogical platforms

B) Establishing a Nordic organisation with representatives from the different networks mentioned above, focusing on developing a stronger Nordic umbrella organization with its own secretariat a.s.o.

We share opportunities through use of the strong public consolidation of music schools and cultural schools, especially in Sweden, Denmark, and Norway, and partly in Finland. It is recommended that the Nordic Music and Cultural School Union can be a partner for a possible Nordic El Sistema organisation. Such an organisation in the Nordic countries can work to raise funding for joint research and development, as well as contribute with developing sustainable funding models for further operation of El Sistema-inspired training models.

A tool for ensuring children's and adolescent's conditions for upbringing conditions (by showing good examples from some research, but mostly from experience as there is little research through children's perspective).

Through a Nordic collaboration with El Sistema-inspired training, the Nordic community strengthens, creates further development, and strengthens all parties individually and together.

Recommended meeting places for children and teachers:

- Play together across municipalities and national borders
- Exchange of teachers and students across national borders
- Facilitate common (further) education arenas for teachers, such as El Sistema Academy
- Facilitate common repertoire, and develop the possibilities for the most dedicated and advanced students

Summary

References

- Bamford, A., (2006) The Wow factor. *Global research perspectives in the impact of the arts in education.* Waxman.
- Bergmann, Å. & Lindgren, M. (2014). Studying El Sistema Gothenburg as a community music project from a critical perspective. *International Journal of Community Music* 7(3) 365-377
- Bergmann, Å. & Lindgren, M. (2014). Social change through Babumba and Beethoven - musical educational ideals of El Sistema. *Svensk tidsskrift för musikforskning - Swedish Journal of Music Research*, vol. 96:2 (2014), pp. 43-58.
- Chemi, T. & Holst, F. (2016). *El Sistema inspirerede projekter. En pilotundersøkelse.* Danske musik- og kulturskoleledere, El Sistema-udvalget.
- Sæther, E., Bergmann, Å. & Lindgren, M. (submitted 2015). El Sistema - musiklärare i en spänningsfylld modell för socialt inkluderande pedagogik. *Pedagogisk forskning*.
- Lindgren, M., Bergmann, Å. & Sæther, E. (submitted 2015). Examining social inclusion through music education: Two Swedish ethnographic studies of the El Sistema programme. *Nordic Researching Music Education Yearbook* vol. 17.
- Kuuse, A-K., Lindgren, M. & Skåreus, E. (2016). The feelings have come to me - examining advertising films on the Swedish website of El Sistema. *Action, Criticism and Theory in Music Education. ACT, temanummer om El Sistema.*
- Bergmann, Å., Lindgren, M. & Sæther, E. (submitted 2015). Struggling for Integration. Universalist and separatist discourses within El Sistema Sweden. *Music Education Research. (submitted)*.

RAPPORT UTVIKLINGSARBEID 2017

TILTAK	UNGDOMMENS MUSIKKMESTERSKAP
AVDELING	30-347/348
ANSVARLIG	RUT JORUNN RØNNING
SUM	200.000

MÅLSETTING	Norsk kulturskoleråd (NKR), Musikkpedagogene Norge (MP), Norges musikkorps forbund (NMF) og Norges musikkhøgskole (NMH) skal videreutvikle Ungdommens Musikkmesterskap (UMM) til å bli landets viktigste arena for talenter innen klassisk musikk under 23 år. Konkuransen skal først og fremst være en inspirasjon for barn og unge til å glede seg over musikk og å dyktiggjøre seg på sitt instrument. Det skal være et særlig fokus på å utvikle de regionale mesterskapene, både med hensyn til å øke rekrutteringen og formen på den lokale gjennomføringen.
TILTAK	<ul style="list-style-type: none"> • Elektronisk påmelding med betalingssystem. • Elektronisk utsendelser av brosjyrer til alle musikk- og kulturskolene, utdanningsinstitusjoner, videregående skoler, folkehøgskoler og enkeltpersoner. • Annonsering og omtale i Kulturtrøkk, lokalpresse, nettsider og Facebook. • Norsk kulturskoleråd (NKR), Norges Musikkorps Forbund (NMF), Musikkpedagogene Norge (MP) sine nettverk ble benyttet for markedsføring og informasjon. • Tilbud i disiplinene: Piano, messingblås, treblås, slagverk og kammermusikkgrupper • Styrket samhandling mellom regionale arbeidsgrupper og nasjonal arbeidsgruppe for å styrke det regionale fokuset og utviklingsarbeidet.

RESULTAT	Regionale mesterskap ble gjennomført på kulturskolene, musikklinje vg. skole eller lokaler tilknyttet kulturskoler i Tromsø, Stjørdal, Ålesund, Bergen, Stavanger, Sandefjord og Oslo/ Bærum i 18. og 19. november Disse byene ble valgt på grunn av best tilgjengelighet, kvalitet på lokaler og god tilgang på kvalifiserte jurymedlemmer gjennom orkestre og høgskoler. Nasjonalt mesterskap blir alltid arrangert 3. helg i januar påfølgende kalenderår. Arrangementene ble betegnet som vellykket.
OMFANG/ ORGANISERING	<p>Ungdommens musikkmesterskap (UMM) er en konkurranse i klassisk musikk for barn og unge under 23 år. Mesterskapet er landsomfattende og ble etablert i 1968. UMM er et samarbeid mellom Norsk kulturskoleråd (NKR), Musikkpedagogene Norge (MP), Norges Musikkorps Forbund (NMF) og Norges musikhøgskole (NMH). Det ble arrangert regionale mesterskap i følgende byer: Bergen, Oslo/Sandvika, Sandefjord, Stavanger, Stjørdal, Tromsø og Ålesund.</p> <p>Nasjonalt mesterskap ble gjennomført i Oslo i januar på Norges Musikhøgskole.</p> <p>425 deltagere var påmeldt til regionale UMM, av disse gikk 129 videre til nasjonalt mesterskap på Norges musikhøgskole.</p> <p>Regionale arbeidsgrupper, et samarbeid mellom regionale eller lokale representanter fra kulturskoler, NMF og MP, har vært ansvarlige for gjennomføringen av de regionale mesterskapene som har funnet sted på kulturskoler, videregående skoler og lokaler tilknyttet kulturskoler. Det nasjonale mesterskapet har blitt ledet av UMM sin nasjonale arbeidsgruppe, bestående av representanter fra NKR, NMF, MP i samarbeid med NMH.</p> <p>Organisering: En styringsgruppe bestående av toppledene i NK, NMF og MP + prosjektleder har det overordnede ansvar og setter rammene. En nasjonal arbeidsgruppe med en representant fra hver organisasjon (arrangører), NKR, MP, NMF og NMH + prosjektleder skal jobbe ut fra en prosjektplan og forvalter de økonomiske betingelsene. Representanter fra hver arrangør/organisasjon danner regionale arbeidsgrupper.</p> <p>UMM er medl. Av den internasjonale paraplyorganisasjonen EMCY.</p>
KOMMENTARER	Det har i 2017 vært et fokus på å bygge opp og styrke det regionale arbeidet med UMM slik at dette blir en arena for enda flere kulturskoleelever rundt om i hele landet, med forankring i Kulturskolenes rammeplan, programområde fordypning. Dette arbeidet er et langsiktig arbeid som vil pågå i samhandling mellom NKR, MP, NMF og NMH og andre aktuelle institusjoner.
VEDLEGG	Se mer informasjon på www.umm.no